UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baldi Pervsini Commentariorvm In Pandectas Tomvs ...

Vndecim priores pandectarum libri hîc explicantur

Baldus

Lvgdvni, M.D.LVIII.

De vsusfructu, [et] quemadmodum quis vtatur, [et] fruatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95903

Visual Library

perſonale. ¶ Sʒ q̃rimus p̃rio mõ ſi ſumpt⁹ impedit publi-ciana. ¶ Scdo mõ ſi ſumpt⁹ excludit titulũ, vt dol⁹ dãs cãʒ concractui bonefidei: ⁊ idẽ. ſi aũt nõ reddit titulũ nullum vt dolus incidẽs, vel in ſtricto iure nõ impedit publicianam: qꝛ nec titulum nec traditionem annullat. Bal.

Paulus notat. Dñiũ eſt potẽtius quã publiciana. h. d. cum. l. ſeq. fallit in caſibus not. in glo. ſ. qñ titulus p̃iudicat domino. vt. ṡ. de rei ven. l. ſi a titio.

Additio Baldi.

Paulus. Not. exceptio. dt Inn. ꝙ exceptio eſt proponẽda in ſcrip. de ele. dudũ eccleſia. in ſi. prime gl. vt de excep. interrũpat preſcri. vide in ſpe. de preſcrip. iij. parte ver. ⁊ not. ꝙ per excep. ⁊ not. per B. extra de ordi. cogni. c. ij.

¶ Additio lecture vacantis in. l. publiciana. Bal.

Publiciana. In text. ibi pſone equitas. i. ius agentium quod eſt immutabile, quod tuetur dominia.

¶ Si ager vectigalis vel emphyteuticarius petat̃. Ad rub.

Emphyteuſis eccleſie. Non tranſit ad heredem extraneum [a] ſua natura. no. in. l. ẽt ſoluto m̃rimonio, ſʒ ex pacto vel ꝯſuetu. gñali. ſic.

Agri ciuitatũ. No. ꝙ natura emphyteuſis eſt ꝙ ſit ꝑpetua, qñ non diffinit̃ tp̃s fallit in emphyteuſi eccleſie, qꝛ ex ſua ſimplici natura nõ tranſit ad heredẽ extraneũ, niſi hoc adijciat̃ per pactũ. vt no. in. l. etiã. ſo. ma. Quid ſi emphyteuſis eſt cõceſſa hoc modo. cõcedo tibi emphyteuſim ad tp̃s, nec eſt adiecta quantitas temporis ſolue vt colligitur ex gl. l. ſi prefinito. ȷ̃. de penis. Bal.

1 ☞ Verbum dominij, directum dominium ſignificat.
2 Emphyteuta nõ agit contra dominium niſi ſoluat cẽſuʒ.

Qui in ꝑpetuũ. Qi in ꝑpetuũ cõduxit hʒ titulũ rei ven. h. d. Et no. ꝙ hic intelligit̃ ꝑpetuũ, q̃diu pẽſio ſoluat̃. ⁊ per. h. d. Dy. ꝙ ſi ptãs ponit vxorẽ ⁊ maritũ in bãno ꝑpetuo ꝙ vno mortuo bãnũ eſt finitũ: qꝛ nõ dꝛ plus vxor q̃ maritus: qꝛ quotieſcũq; aliqd fit ſub certa q̃litate intelligit̃ donec qualitas duret. ⁊ illa ceſſante factũ euaneſcit. Idẽ tenet Jac. de raue. l. titia. §. vſuras. ȷ̃. de lega. ij.
1 ¶ In tex. ibi, domi. ſ. directi. ¶ † No. ꝙ verbũ dñij ſignificat directũ dñiũ. vñ cũ dꝛ hic ꝙ emphyteuta nõ eſt dominus, intelligit̃ de directo dñio. ⁊ ad hoc ſemper alle. vtile
2 eñi dñiũ hʒ. vt in. l. poſſeſſores. C. de fundis patri. ¶ † Scdo no. ꝙ emphyteuta nõ agit contra dñm niſi ſoluat cẽſuʒ. facit ȷ̃. locati. l. q̃ro. §. inter locatorẽ. ⁊ ꝙ no. in. l. j. in ſi. de lo. pu. fru. Sed tertius nõ põt opponere exceptionẽ canonis nõ ſoluti. Ita dt gl. hic qđ eſt no. ⁊ idẽ no. in ſpe. de emphy. §. nũc aliqua ver. lxvj. tene mẽti. alle. etiã iſta gl. ꝙ non põt opponi de iure tertij. vt. ȷ̃. ſi ſerui. vẽ. l. loci corpus. §. cõpetit. arg. ṡ. qđ no. In no. de accu. c. ſup his. ſʒ ibi opponebat̃ ꝑ modũ inhabilitatis ⁊ illud declara notabiliter vt ponit Bar. ȷ̃. de verb. obl. l. illa ſtip. ſi kalẽ. Adde qđ no. ad iſtũ. §. qui in perpetuũ, ꝙ no. Ja. in. l. in filio. ȷ̃. ſo. ma. Iteʒ adde ad legẽ iſtaʒ quod no. Inn. de reli. domi. c. conſtitut⁹. hic non ſunt alia in iſta materia.

Additio Baldi.

Agri. No. ſpãle in emphyteuta ꝯdẽnato ad p̃ſtationẽ canonis. vt nõ appellet ſʒ Gu. qui ita no. C. quoꝝ ap. ñ reci. l. abſtinẽdũ: qꝛ illa cã ſapit cãm p̃oris iudicij. an emphyteuta p̃ſcribat iuri ſoluẽdi emphyteuticũ canonẽ. no. C. de p̃ſcri. xxx. an. competit. [b] ⁊. l. cũ notiſſimi. §. ſi. an qs poſſit p̃ſcribere ſe ĩ emphy. vel colonũ. no. ibidẽ ꝑ Gul. an directo dñs ex tit. ꝓ ſuo p̃ſtabit ꝯ emphyteutam. dic ꝑ Gul. eo. ti. ſi qs emptiõis. Et vr̃ ꝙ ſic: qꝛ libertas p̃ſcribit̃ ex ſolo titu. ꝓ ſuo. Et aũ accipiẽdo reʒ meã in emphy. trãſferã dñiũ tãgit Dy. de leg. j. ſi heres. ¶ In tex. ibi. in ꝑpetuũ. vide in Spe. de emphy. §. nũc aliq̃. vſi. viij. ¶ Querit̃ an res ex̃patus alteri in emphyteuſi ꝯceſſa, dicat̃ de mẽſa ⁊ Inn. ⁊ Jo. an. ꝙ nõ vt no. in cle. j. de exceſ. ꝓlat. ¶ In gl. no. Inn. qđ eſt veꝝ quo ad vtile dñiũ: ſʒ quo ad directũ eſt de mẽſa. ⁊ vide extra de feu. c. ij. Sʒ qd ſi eſt reuerſa ad eccl̃iaʒ an poterit denuo ꝯcedi abſq; ſolẽnitate legali? Gul. no. in feudo, qđ ſic. C. de ſac. ſan. eccl. aut̃. h̃ ius porrectũ. qꝛ eccl̃ia nõ p̃t retinere feu. ⁊ ſic alienatio fit ex iuris diſpõe ſʒ eũ ſufficit ꝙ ſolẽnitas interuenit in p̃rio actu. i. in p̃ria infeudatiõe. vñ in actu poſteriori retro ſili nõ eſt neceſſaria noua ſolẽnitas: qꝛ res facta ẽ alienabilis. de le. iij. cũ p̃r. §. qndecim ꝙ me. cã. videam⁹. C. q ꝓ ſua iur. l. j. in. §. ſi. arg. ṡ. de rit. nup. l. nuptie. in eñ. ſʒ ibi idõ, qꝛ pſona nõ erat legitima, h̃ nõ vitiũ eſt in pſona ſʒ q̃rim⁹ de ſolẽnitate extrinſeca. ¶ In tex. ibi pendeatis, vide, ꝙ not. ȷ̃. ꝓ ſocio. l. j. ⁊. ȷ̃. de penis ſine p̃finito. ¶ In tex. i. §. q in ꝑpetuũ. Qđ ius habeat emphyteuta: ⁊ quã poſſeſſionẽ vide in ſpecu. de emphy. §. nunc aliqua. v̓. xlv. ⁊ v̓. ſeq. dicit Jo. ꝙ cõductor ad non modicũ tp̃s naturaliter poſſidet. extra de lo. ꝓpter. In gl. i iſto caſu. ¶ In gl. q̃ icipit vtile ibi vt dñiũ. No. ex iſta glo. ꝙ appellatio dñij importat directũ dñiũ. ⁊ ad hoc ſemp alle. ađ. ṡ. ti. j. iul. ĩ ſi. ꝑ Ja. bu. ĩſti. đ ac. §. j. vide oĩno in Spe. de ac. ſeu. pet. §. ſequit̃. v̓. in hoc aũt caue. ¶ In ea. glo. ibi, nõ vocat eũ heredẽ. Sʒ qd ſi habeo rei vẽdicationẽ ceſſam a dño, ⁊ ideo peto rẽ mihi reſtitui quaʒ dico ad me ꝑtinere iure dñij an ꝓcedit libellus? Et vr̃ ꝙ non: qꝛ nullũ dñiũ habeo, vt no. Dy. in. c. ꝑ poſſeſſore. de reg. iur. lib. vj. ⁊ Gul. i. l. j. đ eođ. ⁊ lʒ haberẽ vtilẽ factã ĩ traditiõe rei. vt. l. ſi culpa. tñ verba ſonãt đ directo. vt hic. ⁊ no. ĩ. l. minor. §. ſi ſeru⁹. Sol. dico ꝙ ꝓcedit libell⁹: qꝛ res ad me ꝑtinet iure dñij nõ mei. ſʒ actoris mei. ⁊ ſic ſunt v̓ba ĩtelligẽda ſʒ ſubiectã materiã. vt. C. đ pen. q ſi. ſʒ Mar. ſil. q diſpu. p̃. duplex eſt dñiũ naturale ⁊ ciuile. ⁊ vtile dñiũ põt dici ciuile dñiũ. Itẽ effect⁹ dñij põt dici ciuile dñiũ. ſʒ ceſſionari⁹ hʒ effectũ dñij, ergo ſaluat̃ libell⁹: ſʒ Accu. dt cõtrariũ. ȷ̃. de exce. rei iud. ſi iuris. §. eãdẽ. in fin. §. ¶ Sed quid ſi in libello dico rem ad me ꝑtinere iure dñij vl̓ quaſi, an videor ſub alternatiõe deducere tres actiões. ſ. actionẽ rei vẽdi. ⁊ vtilẽ ⁊ publicianã? ⁊ vr̃ ꝙ nõ, qꝛ i⁹ dñij adaptat̃ ad directũ, v̓buʒ quaſi dñij adaptat̃ ab publicia. non ad vtile dñiũ. vt. ȷ̃. de pi. ſi ab eo. Tu dic ꝙ tres actiones vident̃ deducte, vt dictio quaſi inq̃tũ ẽ nota diminutiõis cõprehẽdat vtile dñiũ qđ min⁹ eſt q̃ directũ, hinc ẽ ꝙ gl. ſepiſſime vtile dñiũ vocãt quaſi dñiũ. Sed inq̃tũ dictio nõ eſt priuatiõis tũc importat publicianã vt in. c. abbate. de re iud. vñ dico gñaliter act. vt. ṡ. ti. j. marcellus. ⁊ in oĩbus exceptionẽ rei iud. obſtare. nõ obſtat. §. ſi ſeru⁹ qꝛ ibi fuit ſpecialiter actũ. preterea đ ꝓp̃rio ſignificato dictionis q̃ſi eſt ꝙ ſit nota diminutiõis. [c] ergo magis ꝓp̃rie aptat̃ ad vtile dñiũ ⁊ forte ad vtilẽ in rẽ ex iure ceſſo q̃ ad publ. Itẽ ꝓ hac parte facit. ṡ. de iudi. ſi qs interim. hoc tʒ Ja. bu. inſtit. de act. §. j. ⁊ ita de facto fuit ꝓnunciatum. Quid ſi emphyteuta male vtit̃ re, vtrũ p̃t repelli? [d] vr̃ ꝙ nõ. qꝛ hʒ ius in re. Gu. no. ṡ. de ſac. ſan. eccl. aut̃. qui rẽ. alle. C. de mancip. ⁊ colo. li. xj. l. cognouimus. ⁊ ꝙ no. ȷ̃. de priui. credi. l. imperator. ¶ In gl. que incipit idẽ ibi, ad extraneos. facit. C. de iure emphy. l. ij. ⁊ dic plene in ſpe. de emphy. §. nũc aliqua. vſi. xlvij. ⁊ ver. ſe. ⁊ v̓. lxvj. in ver. hic articulus plene explicatur.

¶ Explicit liber ſextus.
¶ Incipit liber ſeptimus.

¶ De vſuſfructu, ⁊ quemadmodum quis vtatur, ⁊ fruatur. Rubrica.

1 ☞ Diffinitio quid ſit.
2 Vſuſfructus dicitur eſſe duplex.
3 Vſuſfructus quandoq; pro proprietate accipitur.

Vſuſfructus. Lex p̃ria huius tituli ponit vſuſfructus diffinitionẽ. Scđa exponit vſuſfructus durationẽ. Tertia ponit vſuſfruct⁹ cõſtitutionẽ, ſeu modũ ꝯſtituẽdi. h. d. cũ duab⁹
1 ll. ſeq. vſq; ad. §. dare. ¶ † No. iuriſcõſ. incipere a diffinitiõe. Diffinitio aũt eſt que demonſtrat eſſentialia rei diffinite. vnde dicit Ariſto. ſi vis eſſentialia alicuius rei cognoſcere, accipe nois diffinitionem, illa enim hec demonſtrat. ⁊ ideo querit̃ hic cũ cautio de vtendo ⁊ fruẽdo nõ ſit inſerta diffinitiõi, vtrũ ſit de eſſentia diffiniti, ſeu de forma vſuſfructus. quidã dixerunt ꝙ ſic. qꝛ ſine iſta cautiõe vſuſfructus eſſe nõ põt ſm eos, vt. ȷ̃. quemad. vſuſfr. caue. l. ſi vſuſfructus nomine. ⁊. ȷ̃. de vſuc. l. ſi homo. C. vt in poſſeſſio. leg. §. pe. Glo. dicit contrariũ cum iſta cautio poſſit remitti a domino pre. ꝙ cautio non ſit forma ſubſtantialis vſuſfructus ꝓbatur qꝛ illa eſt forma ſubſtantialis, que aduenit re exiſtẽte in potẽtia i. per quã id ꝙ erat in fieri efficit̃ eſſe, ſed iſta cautio reſpicit vſumfructũ iã cãtuʒ. Itẽ põt omitti vt no. Cy. C. e. l. vſuſfructu. ſʒ illa q̃ ſunt de eſſentia alicui⁹ rei illa nõ p̃nt remitti vel omitti. vt. l. j. §. eũ q. ȷ̃. de cõſti. pecu. Pri⁹ eñi eſt vſuſfructuari⁹ q̃ caueat ⁊ pri⁹ eſt in rerũ natura vſuſfruct⁹, q̃ cautio, ergo iſta cautio nõ eſt forma eſſentialis. Iſta eſt veritas, ⁊ idõ qñ vir reliquit vxori vſumfructũ, ſi qdẽ iſta verba accipiant̃ pro alimẽtis eſt planũ qđ nõ requirit̃ cautio: ſʒ ſi iſta v̓ba accipiãtur ꝓprie pro vſuſfructu formale ẽt ſi tũc poſſidet patiẽte hr̃de ſatis eſt, licet non cauerit, nec tenetur ad reſtitutionem fru-
2 ctuum. vt not. Cy. in. d. l. vſuſfructu. ¶ † Adde quod vſuſfructus eſt duplex. quidam eſt vſuſfructus non ſeparatus a proprietate

a ¶ Extraneuʒ. adde, d. alex. de imo. in ꝯſ. xx. ⁊ in cõſ. xxix. iiij. parte. ⁊ pau. đ ca. in conſ. xxxiiij. ⁊ in conſil. cxxxvij.

b ¶ Competit. vbi oĩno vide Bart.

c ¶ Diminutionis. adde fran. ar. in. l. q liberis. đ vul. ⁊ pu. ⁊ in. l. j. de acq. poſ. vbi ẽt. per do. Ja. may. et in. l. ſi id qđ. §. ꝙ antẽ. c. titu. ⁊ in. l. ſi qs non de ac. her. ⁊ qđ dixi in. d. l. q liberis. in apoſ.

d ¶ Põt repelli. vide eundeʒ bal. in addi. ad ſpe. in ti. de lo. ver. ſi emphyteuta negauit. ⁊ ibi ſpe. vſi. lxv. ꝙ emphyteuta negãs poſſeſſionẽ dño dꝛ male vti. ⁊ põt expelli. ꝙ not. qꝛ nũc habeo in facto in cã epi foro ſempronieſis ꝯtra quendã ruſticum q vocatur Gregor. de ca. ſancti Hypoliti, comitatus ⁊ ciuitatis foro ſempronij, qui negat pteʒ poſſeſſiõis ſta pbuli eſſe emphyteuticam, nã mẽtit̃ ꝑ gulam. cuʒ tota illa poſſeſſio ſit emphyteutica, vt plene ꝓbat̃ ⁊ ſic iuſtitia mediante vt ruſticus omni vitio plenus veniet expellendus.

ꝓprietate. ⁊ iſte vocaṫ vſuſfructus cauſalis:q꞉ cauſatur a ꝓprietate.quidā eſt vſuſfructus diſtinctus a proprietate.⁊ reſidens in perſona nō ꝓprietarij. ⁊ iſte appellatur vſuſfructus formalis. ⁊ de hoc poniṫ diffinitio hic. ¶ + Itē adde ꝙ hoc nomen vſuſfructus qn̄ꝫ accipitur pro ꝓprietate.⁊ iſtud eſt incertū rōne adiuncti.vt.j.e.l. Procul⁹.vel propter intētionē loquētis:vt.j.de dona.donationes in cōcubinā. §. ſpecies. ¶ Itē quidā eſt vſuſfructus facti meri.vt.ſ. de capi.dimi. legatum.de aur.⁊ arg.leg.l.ſpecies.per Iac.in cle.c.exiui de paradiſo,⁊ facit.j.de ſtipula.ſeruo.l.vſufruct⁹. hoc dicit. ⁊c.

Additio Baldi.

Vſuſfructus. Hic de vſufru.iuris.ſꝫ de vſufru.facti habes de auro ⁊ argen.l.ſpecies.per Iac.⁊c.

Eſt enim. No.ꝙ remoto ſubiecto remoueṫ qualitas ſecundum Ray.⁊ iſtud naturaliter apparet.⁊c.

Additio Baldi.

Eſt enim. An fructuario paupi remittatur cautio.dic vt no.Dy.C. e. vſufruc.iteꝫ an vſufructuari⁹ facit fruct⁹ ſuos an̄ ꝓſtitā ſ cautionē.[a] dic vt ibi ꝑ Cy.de h̄ no.ff. ꝺ vſufru.ſi bō.alie.ꝙ remoto ſubiecto remoueṫ eius q̄litas. Ray.

Omnium preciorum. hic nihil eſt.

Dare. No.hūc.§.valde.nā hic vṙ dici ꝙ ille q teneṫ dare ſit obligat⁹ ad tradēdū. ⁊ ſic vṙ ꝙ ſit obligat⁹ ad fctm̄.hoc tꝫ gl.in.l.ij.de v̄b.ob.Ia.ꝺ ra.ꝺt ꝯriū.q꞉ factū nō eſt i oblōne:ſꝫ i exceptiōe oblōnis,hoc refert Cy.C.eo.l.corruptionē.Saluādo gl.poteſ diſtinguere inter corporalia ⁊ incorporalia.nā in rebus corporalibus dicit verū Iac.Sed in incorporalibus ꝺt verū gl. ꝙ eſt ibi quedā oblō ad factū.i.ad patientiā ſucceſſiuā.vt no.j.de v̄b.ob.l. ſi plurib⁹.§.fi.⁊.l.plꝫ.⁊ facit ad hūc.§.j.ꝺ vſur.l.ſi ſtipulatus ⁊ j.de le.ij.l.is cuius.§.fundo. ¶ Scḋo no.ꝙ ſicut eſt repire dominiū ꝓprietatis.ita eſt reperire dn̄iū vſuſfructus,cū verbū dare cadat ſuper vſufructu,vt hic.facit.j.ſi vſufruc.peta.l.iij. de hoc per Gul.C.e.in rub.adde etiā hic qꝺ no. Inno. de immu.eccle.c.j.⁊ in Spe.de emphy.§.nūc aliqua.ver.xxx.

Ne tamen. No.ꝙ proprietas non dꝫ eſſe ꝑpetuo inutilis, ⁊ ideo oē ius ꝙ ſubalternaṫ dn̄i vel ſaltē pōt eſſe tēporale,vt vſuſfructus,emphyteuſis et feudū.⁊ rō naturalis reddiṫ i iſto.§.notabili.tene mēti. ¶ In gl.q̄ inci.nō extinguiṫ.ibi,ſꝫ tu dic ꝯ.ꝯriū no.C.de libe.cā.l. ſi poſt certi.ſed dic vt no.C.eo.antiqtas. ⁊ in Spe.de feudis. §. quoniā.ver.j.auṫ.⁊ facit ad no.per Dy.in.l.ij.de lib.ho. exhi. ¶ In ea.ibi,ad ſimilitudinē.hic vt ibi.⁊ vide Cyn.in auṫ.ingreſſi.ꝑpe fi.⁊ eſt arg.pro vaſallo q nō pōt ire ꝙ ſatis ſibi ſit mittere in ſeruitiū domini.Et adde qꝺ no. Arb.lxxxviij. di. c.epiſcopus.⁊.xvj.q.j.generaliter.⁊c.Bal.

Additio Baldi.

Omnium. In text.ibi,dare. viꝺ ꝙ no.j. de vſu.ſi ſtipulat⁹.Querit Inn.aliqs putat ſe habere iuriſdictionē,⁊ nō hꝫ ſꝫ eā exercet vtrū dicaṫ in poſſeſſiōe iuriſdictionis:an in exercitij:ꝺt ꝙ iuriſdictiōis:q꞉ exercitiū eſt act⁹ ꝑ quē poſſideṫ nō ipſa res poſſeſſa.ſic erit in vſufructu.vt extra de cā poſ.per Inno.⁊ ſi dicas qn̄o poſſidet id qꝺ nō eſt rn̄d.imo eſt in ſe iuriſdictio que territorio coheret ⁊ ſubdi.vt oblō debitori.Itē ſufficit ꝙ eſſe puteṫ ꝭm Inn.Itē de poſ.actiōis no.cū mihi.de reſti.ſpo.in lr̄is.in.j.g.in fi.in e.§.dare.vide.l.fundo ⁊.j.de ac.emp.rō. §.j. ¶ In tex.ibi,ſꝫ induxerit.hoc verbū de indi.adi.pōderat inno.ex̄ de immu.ec.c.j. ¶ In tex.ibi legatū.pone ꝙ aliqs eſt inſtitut⁹ heres in vſufructu,an ſua ſ autoritate poterit poſſeſſionē accipe puto ꝙ ſic,q꞉ verbū inſtituo eſt direc.⁊ inſtitut⁹ capit a ſeipo.ff.de ac.he.ex pte.⁊ idē in q̄libet inſtituto in re certa,qꝺ eſt no.⁊ vide Gu.C.e.l.corruptiōe. ⁊ facit de le. ij. titia. cū teſtō.ꝭm vnā lec.⁊ ꝭm aliā inſtitut⁹ in re certa hꝫ bn̄ficiū.l. edicto.de quo ibi,no.qꝺ vṙ plenū in filio inſtituto,q꞉ ſua inſtō reduciṫ ad q̄tā ꝭꝫ Mar.ſil.in.q.diſpu. ¶ In tex.ibi patiatur An ille q teneṫ ad vſumfr.ſit obligat⁹ ad fctm̄.gl. ꝺt ꝙ ſic. ff. de ver.obl.l.ij. Ia.de ra.ꝺt ꝯriū,q꞉ lꝫ factū ſit in poſſeſſiōe executiue.nō tn̄ eſt in forma oblōnis.vt no.Cy.C.eo.corrup.ibi videas.Sꝫ an legatari⁹ in quē trāſit ius vſufruct⁹ ſine poſſeſſione pōt vti frui abſqꝫ inductiōe heredis:ꝺt ꝙ nō niſi habeat licētiā hanc a teſtatore.l.j.§.redigunṫ.quorū le.l.titia.§.j. de le. ij.Idē in bn̄ficialib⁹,q꞉ qui hꝫ ꝓprietatē,nō pōt vti ſi poſſeſſio eſt ab alio occupata,niſi hēat autoritatē legitimā iudi.vel exce.de ac.ꝓ.fundiṫ.de ꝓſump.cap.dudū ꝑ Inn.de reſti. ſpol. in lr̄is.ꝑ eū.Idē i iuriſdictiōe,ſi eſt ab alio iudice occupata ſꝫ ſi vacās,dato ꝙ ſubditi ſint ꝯtumaces ⁊ rebelles cū ꝑ h̄ nō tn̄ querāt poſſeſſionē libertis.ex q̄ dn̄s nō ſuſpicaṫ poſſe repelli exerceṫ in eos iuriſdictio ſine alia poſſeſſiōe.⁊ de reſt.ſpo. oliꝫ iij.ꝑ Inn. Itē ꝺt ibi Inn.ꝙ ꝑ inobediētiā q ꝯſiſtit in faciēdo acqrit qs poſſeſſionē in ſubditos:ſꝫ nō ꝑ eā q̄ cōſiſtit in n̄ faciēdo.rō q꞉ tūc nō ꝯcurrit act⁹ corporis q reqriṫ in poſſeſſione adipiſcēda.Nā in iſtis reqriṫ aīus ⁊ corp⁹ nō ſolū poſſidētis, ſꝫ poſſeſ.Cōtra iſtā rōnē facit ꝙ no.ſ.de neg.ge.at q natura. §.ſi libere.in gl.q̄ incipit:iſta bona fides.ſꝫ illa nō ꝺt de poſſeſſiōe,ſꝫ de q̄litate poſſeſſiōis. In tex.ibi.§.dare.No.tria.ſ. q̄ heres teneṫ dare.⁊ ſic eſt ꝯ gl.inſti.de leg.§.noſtra. ⁊ tāgiṫ. C. de ſac.ſanc.eccl.l.fi.Scḋo heres teneṫ in poſſeſſionē inducere ꝯcor.de fund.do.ſi fundi.de leg.ij.meui⁹.§.pe.⁊ poſſeſſorē facere.vt ibi ꝑ Ia.Tertio ꝙ heres teneṫ pati.ꝯcor.C.e.corru. ⁊ de v̄b.ob.plurib⁹.§.fi. ¶ Itē no.ꝙ in datiōe verſaṫ duplex factū.momētaneū iductiōis ⁊ ſucceſſoriū patiētie.Sꝫ vṙ ꝙ primus act⁹ inducat plenā liberationē.l.neſennius.§.fundi.ꝺ re iud.Sol.ibi in debitore ꝓprietatis.hic in debitore vſuſfruct⁹. vt.j.de ſerui.l.pe.Rō:q꞉ i ꝓprietate momētanea traditio operaṫ plenū effectū ꝭꝫ intētionē ꝯhētiū,ſꝫ in vſufructuario non. ¶ Sed op.ꝯ.iſtā ſol. de.l.inter caſtellianū.de arbi. vbi.§. in cā ꝓprietatis debeṫ patria.Sol.illud in finali iudicio,ē iō q꞉ turbatori erat impoſitū ſilētiū.⁊ iō erat obligatus ad nō fieri ſucceſſoriā cāꝫ habēs,ita ꝙ ibi in fieri hic in obligatiōe dari. de cond.⁊ demō.j.ſi ſerui.ven.hax.de lib.le.auṫ.§.centū.⁊ no. Gul.j.de iniu.ſꝫ ⁊ ſi poſ.Sed nūquid cū vſufr.eſt in obl.dari vel fieri,nā iſta obl.dari vel fieri vṙ ꝙ vtrumqꝫ ꝯtinet, vt hic. Sꝫ tu dic ꝙ vſuſfr.nō eſt merū factū,ſꝫ ius.⁊ aliter vocaṫ q̄ſi dn̄iū vt.l.ſi vſuſfr.peta.l.iij.vn̄ ius,nō factū v̄ſaṫ in obli.q̄tū ad obligationis ſubſtātiā,ſꝫ q̄tū ad executionē verſaṫ factū traditiōis ⁊ patiētie.tn̄ obligatio non denoīatur ab actu executiuo,ſꝫ a forma obligandi.vt no.C.de trāſac.l.cū mora.vel dic ꝙ immediate dari nō eſt in obligatiōe,ſed mediate tradi: q꞉ ꝑ obligationē veniṫ ad traditionē.de hoc no.in.l.ij.de v̄b. obl.⁊ ꝑ Cy.C.e.l.corrup.Sꝫ nūqd pria ſine inductiōe inducit liberationē:dic ꝙ ſic,ꝓut cadit in vſufr.vt.j.ſi ſerui.vend. ſi a te.⁊.C.de rei ven.l.ij.cū ſi. ¶ Hoc facit ad.q.vendidi tibi rē ⁊ apparet inſtr̄m mō ꝺt ſtatutū ꝙ ſolutio nō poſſit ꝓbari ꝑ teſtes.nā dico ꝙ ꝓbādo,ꝙ poſſediſti me patiēte,eſt ꝓbata traditio ꝓſumptiue.⁊ ſufficit mihi,q꞉ vbi lex nō reqrit ſcripturā ꝓbatio ꝑ ꝓſumptionē eſt valida,q꞉ eſt ꝓbatio ꝑ quā ſcripta ē vt.C.de apo.pub.l.quacūqꝫ.⁊ qꝺ no.in.l.pe.C.de her.tut. ⁊.l. lꝫ impator.de le.j.⁊ in tex.in.§.fin.Sed pone inter te ⁊ me interueniūt hec verba,ꝯſtituo tibi vſumfructū in tali fundo.an ex iſtis verbis oriṫ oblō:⁊ vṙ ꝙ nō,q꞉ ſunt verba ꝓſentis tpis que nō inducūt oblōnē.vt no.in.l.v.de ver.obl.inſt.de lr̄a ob. In ꝯriū.ſ.de pac.tale pactū.⁊.j.de euic.ſi ita qs. Solu. qn̄qꝫ verba ꝓſentis tpis ſunt verba obligatiua ⁊ iſta obligāt. C.de ꝯſti.pec.auṫ.ſi qn̄qꝫ executiua.tūc aut ſunt falſa ⁊ impoſſibilia.⁊ nō obligāt.vt ſi dico ꝓmitto ꝙ do tibi.x.cū non dem. Aut nō ſunt falſa ⁊ impoſſibilia in ſe.vt trado tibi decē. ⁊ in tradēdo ꝓmitto ꝙ ꝺ tūc ꝯhiṫ oblō. Aut ſunt vera, ⁊ tūc aut ſunt appoſita ab obligādū ⁊ nō obligāt:q꞉ nō pōt idē actus inducere oblōnē ⁊ liberatiōē. Aut ſunt appoſita ad liberādū. ⁊ tūc obligāt ad nō petēdū,q꞉ liberatio ⁊ oblō ad nō petēdū nō ſtāt ſil.vt no.ſ.ꝺ pac.l.reſcri.§.ſi pacto. ¶ In tex.i.§.ne tn̄ no.hic ꝙ v̄bū reuerti eſt directū:q꞉ ipō iure reuertiṫ.nō ob.ꝙ no.j.de don.l.j.in fi.mag.gl.q꞉ ibi ꝓferṫ ab hoīe hic a.l.nā oē verbū cōe ꝓlatū a.l.intelligiṫ directū.vbi lex reqrat expreſſe miniſteriū medie perſone:q꞉ oē qꝺ fit per mediū fit per indirectū:vt not.j.e.ſi qs ita ⁊ in.l.j.ſ.ſi ager vecti. ¶ Nunqd poſſit opponi ex̄ de iure tertij a quo qs.ſ.excipiēs nō ꝓtēdit caſuꝫ.tūc em̄ eadē ꝑſona fingiṫ. Poſſumus dicere ꝭꝫ quoſdam moderniores ꝙ aut qs inducit in modū ꝓbatiōis ius alteri⁹ verbi gr̄a dico te nō dn̄m:q꞉ talis eſt dn̄s,⁊ ſic ꝓbo. ⁊ tūc bn̄ pōt excipi de iure alteri⁹ ꝑſone.vt.C.de rei ven.l.ſi inferiorem aut inducit in modū ꝑncipalis exceptiōs.⁊ tunc aut ex omiſſiōe iſtius exceptiōis pēdet ius opponētis v̄bi gratia. ſi ago ex iure ceſſo,tu dicis nō ceſſuꝫ,vel ſine decreto.⁊ ſic nō legitime,tunc q꞉ ius meū pēdet ex hoc cū ſoluēdo nō liberaṫ pōt excipi vt.ff.ad.carb.l.iij.§.cū extaret.de ho.lib.l.q̄diu.Si v̄o non pēdent:tūc nō poſſit excipi.de ſupfi.l.j.§.ij.fami.erciſ.hic conſe.§.ij.de ꝓſcri xxx.an.ſi qs emp.§.ſi.vero.ꝭm.d. Cyn.qui ita no.C.de ſer.fugi.l.cū ſeruū in addi.Tu dic ꝙ aut loqmur in ꝑſonali aut in reali actiōe.Si in ꝑſonali cū agi debeat cōtra obligatū.q꞉ ꝑncipia actiōis ꝑſonalis cōtingūt actorem ⁊ reū,tunc re⁹ nō excipit ꝓprie loquēdo de iure tertij imo de iure ſuo q꞉ ꝺt ſe liberū ⁊ nō obligatū agenti.⁊ iō ꝓcedit exce. vt d.§.cū extaret.⁊.ſ.de pac.tale pactū.§.pr̄.ſed ſi eſt obligat⁹ nō pōt excipere de iure tertij.vt.l.ꝓcu.ad exi.§.j.rē rat.ha.de ſol. ſi ſtipulat⁹.§.ſi lancē. In reali,ꝙ eſt ꝓprie exce. de iure tertij: q꞉ principiū actiōis nō ꝯtingit reū,niſi ꝑ accidēs rōne poſſeſſiōis.vt.l.de eo.j.§.ſi.ad exhi.⁊ dic aut ius tertij abſorbet ius agētis ꝓciſe ⁊ in totū,⁊ pōt excipi,q꞉ non eſt proprie exceptio.

a ¶ Cautionē. dic ꝙ ſic ſi poſſiderat ſciēte ⁊ patiēte ꝓprietario vt ꝑ bar. in.l.vxori. la.j. in ꝑn.in ver.j. de vſufr.leg. ⁊ Saly.in.l.hac edictali.§.j. in iij.not.de ſecū. nup. ⁊ eundeꝫ Bald.in.l.j.in vlt.col.ver.ſed q̄ro an vſufructuari⁹. C. de vſufr.⁊ Petr. ſuꝫa.in.l.ex diuerſo.de rei vēdica.

Aut nõ abſorbet ſʒ abſorbere põt:⁊ tũc iſtud poſſe ſtat in volũtate illius alteri⁹.⁊ nõ põt excipi:qꝛ agẽs hʒ fundatã intentionẽ interim.vt hic.⁊.l.his ꝯſe.§.j.⁊.j.de ꝯdit. fur.ſi ſeruus. Aut nõ abſorbet nec abſorbere põt ⁊ tũc nõ ꝓcedit exceptio, niſi de iure ꝓprio qs excipiat.nã qñ exceptio venit ad remouẽdũ ius fundi excipere eſt actoris.vñ ſicut ius tertij nõ aſſumit ad agẽdũ:ſic nec ad excipiẽdũ.ſ.ti.j.exc.⁊.l.ſi.cũ ſi. ⁊ facit qđ no.ſ.de rei vẽ.fructus.in fi.⁊ de alie.iudi.l.iij.§. op. Adde C.de non nu.pe.ſi cui. Sed ibi ille q excipit vř pretẽdere cãm a debitore.⁊ ꝑ eodẽ iure cẽſeť ẽt in onere ꝓbãdi. ⁊ ſic nõ facit lex illa ꝯ no.ꝑ Inn.ex de accu.ſup his. Cõcludẽdo dic aut quis excipit de iure tertij a quo p̃tẽdit cãm:⁊ põt. Aut nõ p̃tẽdiť:⁊ tũc aut eſt fundata intẽtio agẽtis ꝗ̃ ad ꝯuẽtũ ⁊ nõ p̃t aut nõ,tũc põt. ¶ In gl.q̃ incipit nota extinguiť.ibi:itẽ not. arg.vide in Spe.de feudis.§.qm̃.ver.aũt. ¶ In ea.gl.ibi: ſed tu dic ꝯ no.C.de libe.cau.l.ſi poſt certis.⁊ dic vt no.C.e. antiquitas. ¶ In.e.gl.ibi:põt ſeruire.vide Cy.in auť.ingreſſi. añ ſi.hoc verꝰ qñ factũ ꝑ ſubſtitu.eſt einſdẽ forme ſicut factũ ꝑ ſe. Allioqn eſſet alia res,aliud ꝓ alio inuito creditore ſolui nõ põt. ¶ Itẽ hic dʒ intelligi qđ gl.dt qñ factũ ꝑ aliũ repſentat creditori eũdẽ effectũ acſi debitor faceret vt.l.ſi qs ſen.in fi.de naturali.lib.qđ eſt qñ tale eſt factũ qđ in ſuo gñe recipit functionẽ:ſec⁹ ſi nõ recipit.⁊ ſec⁹ de reſi.ſupiore vel vſus vel facti natura.vt in.§.ne aũt.tũc recipit functionẽ qñ eſt obligatiõe factũ in gñe:ſecus ſi in ſpecie vbi.vt.ſ.dictũ eſt. Bal.

a ¶ Collectas. vide hic Flo. ſingu. ⁊ adde Paul.de caſt. in cõſi.iij.inci. ſup primo q̃ſito. ⁊ in conſil. ccclxxxix.inci. in cauſa q̃ vertitur.

Vſuſfruct⁹ in multis. In gl.q̃ incipit.ſ.ſpẽs.ibi ſm̃ Plac.⁊ bñ ⁊ recte exponẽdo nã dñiuʒ in gñe hʒ plures ſpẽs.ſ.dñium ꝓprietatis ⁊ dñiũ vſuſfruct⁹.ſʒ ꝯſtat ꝙ oĩs ſpẽs eſt pars p̃dicamẽtalis ſui gñis vt.ſ.de adop.l.j.cũ ſi.noluit aũt dicere Pla.ꝙ eſſet ps ꝯcreta vel integralis imo eſt ps diſcreta a mõ ꝓprietatis.de hoc.j.de ver.ſig.l.recte dicem⁹.Sed gl.exponit ꝙ vſuſfruct⁹ dicať pars improprie ⁊ ſimilitudinarie.⁊ facit.j.de le.ij.l.cum filius.§.dñs.⁊ in.l.menius.§.pe.vbi omnino vide.

Additio Baldi.

Vſuſfruc. In.§.ꝯſtituiť.Szan ꝑ locationem ꝯſtituiť vſuſfruct⁹ formalis:vř ꝙ nõ.vt.j.loca.nõ ſolũ.Preterea dñiũ nõ queriť ſine traditiõe,ſʒ ꝯductori nõ fit traditio.ff. de acq.poſ.ſi qs añ. In ꝯtriũ vř caſus.C.e.ſi dña.So.ſi locatio fit ad vitã vel ad nõ modicũ tp̃s cõſtituiť per eã vſuſfructus formalis ⁊ morte finiť.ſic intelligiť.C.ſi dña. Si vero ad modicũ tp̃s tũc nõ,ſʒ eſt q̃dã vtendi ꝯmoditas nec morte finitur vt.C.loca.viã veritatis.tʒ Cy.in.l.ſi dña.lʒ nõ fixerit pedes: qđ aũt illud qđ ad vitã ꝯcediť intelligať ad nõ modicũ tp̃s ꝓbať.C.de don.l.ſancimus.§.ſi. ⁊ arg.C.e. ambiguo. ⁊ de exeu. tut.l.iure peritos.⁊.ff.ad.l.fal.here. ¶ In tex.ibi.adiudicauerit.ar.ꝙ per reſeruationẽ vſuſfr.factã per ſñiaʒ trãſeat poſſeſſio,ſicut ſi ꝑ ꝯctus fieret.C.de don.qſquis.Sʒ quare ꝑ retẽtionẽ ꝓprietatis nõ trãſit poſſeſſio vt.ſ.§.dare. ⁊ ꝑ retẽtionem vſuſfruct⁹?ſic rñdeo.qꝛ ciuilis poſſeſſio hʒ multũ iuris. ⁊ iõ ſine actu corporis facilius q̃riť ꝙ̃ naturalis in.l.iiij.ſ. ¶ Not. ꝙ triplex eſt ps.ſ.integralis, p̃dicamẽtalis ⁊ ſimilitudinaria vt in.gl.⁊ dic vt no.j.de ver.ſig.recte dicim⁹ ⁊ de exce.rei iud. ſi mater.§.ſi qs.Et no.ꝙ caſu ſimilis appellať pars. facit.ſ. de legi.l.ideo.adde qđ legiť ⁊ no.j. de lega.ij.cũ filius.§. dñs. ¶ In tex.ibi:ſed ẽt per eas.Sed nũquid pater hʒ vſumfructũ in vſufructu legato filio? Iſtã.q.mouet Cy.C.e.l.ſi.⁊ dt ꝙ fuit ab eo q̃ſitũ in priuato examine. Tu dic aut filius eſt electus,vt miniſter.aut vt legatarius,aut dubitať.Primo caſu ſolus pater in quẽ teſtator reſpexit eſt legatari⁹ ⁊ patris pſona ꝯſiderať,⁊ nõ filij.Scđo caſu pſona filij cõſiderať, ⁊ nõ patris.Tertio caſu vtriuſq; pſona ꝯſiderať:⁊ vterq; intelligitur legatari⁹.primo pater:ſcđo filius.⁊ hic eſt caſus.l. ſi.C.e. ſm̃ verum intellectũ.facit ꝙ no.in ſimili.ſ.de neg.geſt. ſi pupillum.§.ſ.j.de don.inter virũ ⁊ vxo.l.mulier.cum ſimi.

b ¶ Ad vſufructuariũ. adde tex.in. c.ſi tua ad ſi.de reſcri. in.vj.ꝙ vſufructuari⁹ dʒ dimittere agruʒ ſeminatum finito vſuſfructu vt etiã no. hic.

Vſuſfructus. No.hic iſta verba redit⁹ ⁊ obuẽtiões. ¶ In tex.ibi:qcquã admittere:qꝛ iſtud lucrũ aduẽticiũ nõ pertinet ad eũ per modũ ꝓprietatis inſeparabilis,eođe mõ ſi qs haberet vſumfructũ iuriſdictiõis banna exacta non teneť reſtituere ſicut nec alios fructus, vel obuentiones:qꝛ hic conſideramus effectum de preterito.facit quod no.Cy.in.l.extra territorium.ad ſi.Bal.

Additio Baldi.

Vſufructu. ¶ In tex.in.§.vnde etiã.ar.ꝙ habẽs vſumfructuʒ iuriſdictiõis bãna exacta nõ reſtituat finito vſufructu:qꝛ ſunt in vſufructu p̃teriti tẽporis durãtis.ſ.vſufruct⁹.vt no.Cy.in.l.extra territoriũ.in ſi.ar.ꝯ. ſolu. mat.ſi vero negotiũ,ſʒ ibi fuit in dotẽ datus ſeruus nõ libertus.vnde illa acqſitio proceſſit ibi mutato ſtatu rei, hic non. Itẽ nõ ob.j.de bo.auto:iudi.poſ.l.p̃tor.§.j.qꝛ ibi in creditore hic nullũ lucrũ dʒ facere ex fructib⁹. ¶ In glo.que incipit ſi dicas.ibi: vt dixit. Tu potes dicere ꝙ ſeru⁹ me⁹ fuit ab alio inſtitutus,⁊ alteri ꝓprietas relicta deducto vſufructu, certe queritur mihi vſufructus per ſeruum.⁊ ſic erit exemplũ predictorum. Richar. Bal.

Hactenus. In.§.modica igitur.No.hãc concluſionem ꝙ modica impenſa pertinet ad fructuarium,magna vero non. ⁊ hoc eſt verũ de impenſa refectionis.ſed impenſa aliorũ onerum extrinſecorũ que imponiť rõne poſſeſſionis vel fructuum ꝑtinet ad eum,vt ſoluere datas,collectas,tributa,⁊ decimas ⁊ ad refectionem viarum ⁊ ſiĩa.vt in verſ.qm̃.⁊ j.e.l.ſi pendẽtes.§.ſi quid cloacarij.⁊ plene per Gul.C.de acq. poſ.l.licet.in.vj.col.⁊ vide ꝑ Cy.in ſumma.C. dẽ pigno.⁊ Ja. de impen.l.neq; ſtipendium. ⁊ adde qđ no.j.de damno infe.l. ſi finita.§.ſi quis damni.h.d.⁊c.

Neratius. In tex.ibi:ampliare.facit.ad q̃õnẽ d clauſa notatã ꝑ Cy. in.l.ius ciuile. ¶ In gl. que incipit:meli⁹ in ſi. Itẽ no.in.l.j.de ꝯdi.ob cau.h.d. Bal.

Additio Baldi.

a **Hactenus.** Uide Inn.extra d deci.a nobis. ¶ In tex:ibi:vř tributi. No.ꝙ vſufru.dʒ ſoluere gabellas fructuũ⁊ collectas,[a] dic vt.j.e.ſi př.§.ſi qđ. ¶ In gl.qui incipit, vt eã.ibi,⁊ idẽ ĩ creditore.nõ tñ ad id cõpelliť ꝑ debitorẽ:ſʒ fructuari⁹ cõpellať ꝑ ꝓprietariũ. Richar. ¶ In tex.in ſi.ibi: duplicis.ad.q.de clauſa no.in.l.ius ciuile.per Cy.

Item ſi fundi. No.ẽt fructus naturales ꝑtinent ad fructuariũ ſʒ Frã.ac. ¶ Scđo.no.ꝙ fructuari⁹ non põt omittere culturã:ſed cogiť ad caʒ.ratio eſt.qꝛ res inculta deteriorať.vt.j.loca.ſi merces.§.ꝯductor ⁊c. Bal.

Huic. ¶ No.diſti.de alluuiõe ⁊ inſula.⁊ eſt rõ:qꝛ alluuio cõtinet augmentũ ꝯiunctũ ⁊ vnitum. inſula diſiunctũ ⁊ ꝑ ſe ſtans.⁊ ideo vnitorũ eſt eadem natura,ſeparatorũ autẽ ſeparata eſt natura.h.d.Facit.j.de tribu.l. ꝓcuratoris.§.ſi plures.⁊ qđ no.C.de dona.inter virum ⁊ vxo.l.ſi maritus.⁊ quotidie allegať iſte.§.⁊ Spe.allegat eum in Spe.ti.ij. §.nunc dicamus.ver.penu.⁊c.

1 ¶ Granum ad ſeminandum pertinet ad vſufructuarium.
2 Jus quod quis habet directe eſt potentius ꝙ̃ obliquum.

1
b **Seminarios.** ¶ † No.ꝙ granũ ad ſeminãdũ ꝑtinet ad vſufructuariũ[b] ⁊ qđ ſemẽ debet remanere de anno in annũ.⁊ facit ꝙ coloni q ex pacto debent habere ſemen a dño.⁊ vide qđ no. Jac.j. de leg.j.l.
2 ſi ſeruus.§.qui quinq;. ¶ † Scđo no.ꝙ potẽtius eſt ius ꝙ qs hʒ directe ꝙ̃ per obliquũ.nã ſi quis hʒ directe vſumfructum rei põt etiã vẽdere.Sʒ ſi quis hʒ indirecte ꝓpter aliud poteſt vti.ſed nõ vẽdere.ad ideʒ facit.l.j.de ſerui.leg.⁊ qđ ibi ꝑ Jac. ¶ Tertio no.hic ꝙ ſi marit⁹ legauit vxori vſumfructũ fundi,⁊ in illo fundo habebat boues aratorios, ꝙ heres nõ põt illos boues amouere in preiudicium vſufructuarij:qꝛ ſunt inſtrumẽtũ fundi ⁊ iõ pertinẽt ad commoditatẽ vſufructuarij. vt hic ꝙ eſt notandũ ⁊ mẽti ten.⁊ adde qđ no.j.e.l.ſed ſi qdeʒ §.proprietates.facit.j.loca.l.ſed addes.§. illud nobis.

Additio Baldi.

Item ſi fundi. ¶ In tex.ibi:recte colere no. ꝙ dñs põt cogere fructuariũ ꝙ nõ dimittat terras incultas. ¶ In tex. ibi:ſed ſi ⁊ metalla arg.quod metalla ſequũtur emptorẽ fundi:lʒ nũmo emerit. In tex.ibi:huic.vide qđ no.in ſpe.tit.ij.§. nunc dicamus.ver.pe.vbi oĩno vide.facit.j.de fideicõ. lib. lucius. ¶ In tex.ibi,augeť.Not.differẽtiã inter augmẽtũ continuũ.⁊ augmẽtũ ſepatũ. ¶ In tex.ibi,ſemp renouare.No.ſemẽ renouãdũ q̃libet anno.⁊ ſic no.agros de nouo ſemine ſeminãdos. ¶ Not.fructurarium vti ſemine domini ꝙ erat in fundo,vt inſtrumẽto fundi.Ar.ꝑ colono vt non reddat ex. frumẽti tp̃e cariſtie ſibi ad ſeminãdũ mutati:ſed ipſum ſemẽ, licet nũc minus valeat. ¶ Itẽ arg.ꝙ ſi teſtator legauit mihi frumẽtũ arche,qđ ⁊ illud renouauit ꝙ debeať mihi illud qđ reperitur.de hoc ꝑ Ja.de are.j.d leg.j.ſi ſeruus.§.qui.v. In tex. ibi.nã ſi fundi.No.fructuariũ vti palo ex alio fundo non fructuario ꝓpter diſtinc.⁊ vſum dñi. ¶ In tex.ibi,ac.vti poſſi. Sed an iſte eſt vſuſfructus,an ſimplex vſus facti? dic ꝙ ſimplex vſus vñ ꝑ hoc nõ cõpetit ꝯfeſſoria.vt.l.j.in ſi.de ſer.leg.ꝯ vř.ſ.in ver.ꝑtinere.⁊.j.eo.ſed ⁊ ſi quid.§.proprietas. lex ꝯtria loquiť in via ad fundũ,nõ in inſtrumẽto fundi.⁊ vide de le.j. ſeruũ filij.§.P.⁊ primo. ¶ In ver.niſi forte.vbi ap. declarat ꝙ qñ per cõſequẽtiã nõ hʒ vſumfr. iuris, ſed vſum facti.⁊ in hoc differt ille verſus a prece. ¶ In text.in ſi. ibi ad modum boni viri

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

boni viri arbitrio, limitãdũ ñ deſtinatiõe dñi. ¶ Jn gl. q̃ in-
ci. ſ. metalla. No. aliqd venire de q̃ nõ eſt cogitatũ: ſꝫ hic venit
re ipſa. ↄſilio autem nunq̃ venit niſi id de quo cogitatum eſt.
¶ Jn gl. q̃ inci. hic no. in ſi. facit ad. q. no. ibi per Dy. ⁊ ad. q.
Bal. in. l. de qbꝰ. ſ. de legi. An vſufructuariꝰ poſſit cedere ↄ
act. no. ꝙ ſic. C. mãd. ꝑ diuerſas. ¶ Jn gl. hoc eſt. ſ. ſignatur.
de rei vẽ. ſi culpa. vt liqueat iſta materia cũ per Dyn. nõ fue-
rit plene tractata: ſꝫ in quibuſdã ſemiplene: in quibuſdam ve
ro ꝑperã dixiſſe videat̃. Jõ q̃ri pt circa materiã huiꝰ. l. de plĩ
bus quoꝝ q̃daꝫ reperiũt̃ ſufficiẽter determinata. Primũ eſt
an ei q dolo deſijt poſſidere ñ ↄueniat̃ ⁊ eſtimationẽ ſoluat de
beat de euictiõe caueri. Et dicẽdũ ẽ ꝙ aut habuit cãꝫ ab acto
re: aut nõ. ſi habuit, caueri dꝫ. ff. d do. inter vir. ⁊ vxo. l. ſi dona
te. in pn. Alˢ ſi nõ habuit cãm non dꝫ de euictione caueri. ff.
de rei ven. l. ex diuerſo. §. petitor. ⁊ de cõd. fur. l. ſi ſeruꝰ. §. caue
re. Scdõ q̃rit̃ an eo caſu quo de euictiõe nõ cauet̃ poſſet nihi
lominꝰ agi de euictiõe re euicta ↄ actorẽ cui eſtimatio ſoluta
eſt. ⁊ põt dici ꝙ ſic: q2 q eſtimationẽ ſoluit, emere vr̃. ff. rerum
amot. l. ſi ꝑꝑ res. ergo lꝫ nõ fuerit actũ vt de euictiõe agat̃, ni-
hilominꝰ poterit agi d euictiõe. l. nõ dubitat. Quidã teſtis ſi
milis eſt emptori. l. ſi ꝑpter res. reꝝ amo. q̃dã trãſactiõi. vt. l.
eius rei. de rei vẽ. Jn pria ſiĺitudine inclinat gl. in. l. ex diuer
ſo. §. petitor. de rei vẽ. pt ſic dici. Aut actor pt a reo aduocare
poſſeſſionẽ manu militari, tũc ſpõte recipiẽdo eſtimationẽ trã
ſit dñiũ ex q̃dã q̃ſi emptiõe. vt. l. ſi ꝑꝑ res. ⁊ eadẽ rõne pſtat̃ eui
ctio. ſꝫ in reo q nõ poſſidebat. Aut ſalteꝫ nõ appehat an poſ
ſideret nõ adeſt volũtas: ſꝫ magis neceſſitas. tũc lꝫ nõ ſit trãſ
actio. q2 nõ d re dubitata, tñ magis rõ trãſactiõis adaptat̃ q̃
colligit̃. C. de trãſ. ſi ꝓfundo. Jnuitis eñ elapſo, alio recepto
ꝑꝑ impedimẽtũ executiõis, p2e. vr̃ vtroq3 caſu ceſſare actio d
euictiõe, niſi res rõne forte hypothece euincat̃. q2 ſi pſtat̃ rei
eſtimatio: hoc eſt ꝑ iniuriã iud. p2e. ſi debet̃ euictio de futuro.
ergo de pñti eẽt pſtãda cautio: vt. ff. de euic. emptori. ff. d iud.
in oĩbꝰ. Cũ ergo neget cãꝫ qð eſt añcedẽs. ergo ⁊ ↄñs. Tertio
querit̃ an ꝑ actorẽ debeãt actiões cedi ei qui dolo deſijt poſſi
dere? Et vr̃ ꝙ cedi nõ debeãt. vt. ff. de rei vẽd. ſi is q dolo. ⁊. l.
nec q̃ſi. Ecõtra ꝙ cedi. ff. de re iu. in depoſiti. Mihi vr̃ eẽ dif-
ferẽtia inter eũ q poſſidet, ⁊ eũ q dolo deſijt poſſidere, q2 q de-
ſijt poſſidere, aut culpa, aut dolo. ſi culpa dñt actiões cedi. de
rei vẽd. ſi culpa, aut dolo, ⁊ tũc aut habebat cãm ab actore. ⁊
idẽ. ff. de re iu. in depoſiti. ſed ſi nõ habebat cãꝫ ab actore non
dñt cedi. vt. d. l. q dolo. ⁊ ibi no. Si poſſidebat lꝫ ꝑ ↄtumaciã
nõ reſtituat. ⁊ ꝑpterea ſi iurm̃ in lite delatũ fuerit actori eſti-
matiõe ſoluta: actiões debẽt cedi. vt. ff. de rei vẽ. ſi res. ⁊ rõ eſt
q2 actor ſibi imputare dꝫ cũ poterat petere pciſe ↄpelli poſſeſ
ſorẽ reſtituere. vt. ff. de rei vẽ. q reſtituere. ſꝫ cũ dolo poſſidere
deſijt hoc actori imputari ñ põt: iõ faciliorẽ cã excuſandi euꝫ
a neceſſitate cedẽdi. Nã cũ poſſideat ⁊ actor poterat pciſe cõ-
pellere. ⁊ nõ petijt: ſꝫ magis eſtimationẽ voluit, ſua ſpõte alie
naſſe vr̃. ⁊ iõ cedere cõpellit̃: vt. ff. de rei ven. l. eius rei. ⁊ hic ſi
res. ſꝫ cũ dolo poſſidere deſierat nõ ſpõte: ſꝫ ex q̃dã neceſſita-
te. ⁊ iõ cedere nõ tenet̃. vt. d. l. is q dolo. Dy. Quid eſt ꝙ dt. d.
Dy. in hac. q. vbi poſſidet cedũt̃ actiões ei cũ in ſequẽ. ꝓxi. q.
teneat ꝙ poſſidẽti q̃rit̃ directũ dñiũ ꝑ. l. ſi ꝑꝑ. quõ g̊ põt ceſ-
ſio locũ hr̃e cũ oẽ dñiũ ſit eiꝰ, nullũ aũt actoris? Ja. bu. põt ſu
ſtineri ꝙ incõtinẽti pt actio cedi. ⁊ tũc eſtimatio eſt pciũ actio
nis nõ dñij. vñ tũc nõ trãſit dñiũ ſꝫ actio: q2 ſic aget̃ inter par
tes. ⁊ h̊ Dy. ſꝫ ex iteruallo nõ poſſit cedi. ſic loq̃t̃ Ja. are. ff. d
ſo. modeſtinꝰ. cũ ſi. Alibi dt gl. ꝙ ꝑ ceſſionẽ actiõis transfert̃
dñiũ. vt gl. in. l. j. ff. de edẽ. ſꝫ falſuꝫ eſt. vt. l. ſi culpa. Quarto q̃
rit̃ an is q dolo deſijt poſſidere q eſtimationẽ ſoluit hẽat actio
nẽ in rẽ ſine aliq̃ ceſſiõe. tex. eñ dt. ff. rerũ amo. l. ſi ꝑꝑ res. ꝙ in
in rẽ actio dãda eſt. ſꝫ nõ aperit vtru ipſo iure, vel ꝑ ceſſionẽ
vr̃ mihi dicẽdũ ſi res erat pñs vel ẽt ſi poſſeſſor eſtimationeꝫ
ſoluẽs habebat poſſeſſionẽ tpe eſtimatiõs ſolute ꝙ ſtatim q̃ri
tur ſibi dñiũ. ⁊ iõ ſtatim hꝫ rei vẽdicationẽ in habitu. in. d. l.
eius rei. ⁊ ſi cer. pe. certi ↄdictio. §. vl. in actu nõ hẽat niſi deſi
nat poſſidere. vt no. C. de here. vẽ. l. ſi. ⁊ hoc apparet, q2 eſtima
tionis ſolutio ꝓ emptiõe hr̃. ff. de rerũ amo. ſi ꝑꝑ. ⁊ ꝓ empt.
l. iij. Sꝫ ſi vẽdo tibi rẽ meã penes te ↄſtitutã ſtatim trãſfert̃
in te dñiũ q̃ſi videar tradidiſſe. vt inſti. de rerũ diui. §. vl. ⁊. ff.
de acq. re. do. l. qua rõne. §. interdũ. ergo eſtimatiõe recepta
ſtatim poſſeſſori dñiũ acq̃rit̃. Dyn. ⁊ q2 eſt ñctꝰ titulus ⁊ ficta
traditio rei poſſeſſe ab eo cui ſupuenit titulus nõ ab actore, ſꝫ
ſi poſſeſſo nõ erat penes eũ q eſtimationẽ ſoluit: q2 forte do-
lo deſijt poſſidere. tũc manet dñiũ penes me dñm qui eſtima
tionẽ recepi. ⁊ per ↄñs in rẽ actio q̃ cedere teneor: ſi culpa de-
ſijt poſſidere. ſecus ſi dolo. vt dcm̃ eſt. ſ. in ꝓxi. q. hec in rei vẽ
dicatiõe directa. qd aũt i vtili. j. vj. q. diceret Dy. ſi verũ dice
ret ꝙ ſufficeret rẽ poſſideri poſt ↄdẽnationẽ. Jã non erit dr̃ia
inter pecuniã ⁊ rẽ aliã cũ ſm̃ hoc ſufficiat rẽ eſſe paratã ſolu-
tiõi in oĩbꝰ rebꝰ ⁊ eſt ↄ. l. ſingularẽ. ⁊ ↄ id qð cõiter tenetur. et

ideo vr̃ ꝙ in re alia ſit neceſſe ꝙ ſit ſolutiõi parata imo de ꝓ
ximo. vt. l. iij. §. laqueo. de acq. re. do. vl̃ i ↄſpectu. Ja. i. §. inter
dũ. lꝫ loquat̃ vbi verꝰ ẽ titulꝰ. B. ¶ Quinto q̃ri põt qd ſi res
redijt ad actorem qui eſtimationem recipit. ⁊ is qui eſtimatio
nẽ ſoluit velit rẽ reuocare. ⁊ actor paratꝰ ſit eſtimationẽ reſti
tuere, an excludit eũ q eſtimationẽ ſoluit a petititione rei? ⁊ vr̃
ꝙ ſic. vt. ff. cõmodati. l. i cõmodato. §. ſi. ⁊. l. rẽ mihi. in pn. ⁊ de
cõdi. ſine cau. ſi fullo. Econtra. ff. de rei vẽ. ſi culpa gl. iuris ci-
uilis variãt: q2 dicũt i. l. cõmodato. §. fin. qð eſt in electiõe illiꝰ
q eſtimationẽ recipit, vtꝝ reſtituat rẽ vel eſtimationẽ. ⁊ ꝑpter
hoc: q2 cã alternati, teneat̃ ad alterũ: vt ibi ptꝫ in tex. ergo ſm̃
regulã dꝫ eſſe electio debitoris cũ ſequẽti. vt. ff. de iure do. ple
rũq3. Alij diſtingũt q2 ſi eſtimationẽ ſoluit ille qui hꝫ cãm a
dño vt cõmodatariꝰ ⁊ depoſitariꝰ ⁊ fullo ⁊ ſiĺes, tũc ẽ i electio
ne ſua petere rẽ vel eſtimationẽ. alˢ ſit electio dñi ad quem re-
dijt poſſeſſio: q2 alˢ ſi dolo cõmodatarij vl̃ depoſitarij res ab
ſit ⁊ mihi eo noĩe ↄdẽnet̃ tenor ſibi cedere actiões mihi ↄpetẽ
tes. vt. ff. d re iudi. l. in depoſiti. ſecꝰ ſi non hr̃et cãm a me. vt. ff.
de rei vẽdi. is q dolo. ⁊ ita gloſſat̃. ff. de condi. ſine cau. l. ij. ⁊ de
rei vẽ. ſi culpa. Et iſta diffinitio vr̃ ſatis rõnabilis, mihi tñ vr̃
aliter diſtiguẽdũ: q2 aut tpe eſtimatiõis ſolute poſſeſſio rei e-
rat penes eũ q eſtimationẽ ſoluit, aut ñ. Si erat pẽes eũ dñiũ
rei cepit ꝑtinere ad eũ. vt. ff. d. rei. vẽ. l. eiꝰ rei. ⁊ ↄñr deſijt ꝑtine
re ad dñꝫ q eſtimationeꝫ recipit, q2 nõ pt eſſe apud plures in
ſolidũ. vt. ff. ↄmoda. ſi vt certo. §. ſi duobꝰ. ⁊ d caſtrẽ. pecu. hr̃-
ditatẽ. §. pa. Si ergo is q cepit eẽ dñs petat ab eo q deſijt ĩ to
tũ dñs eſſe ⁊ poſſidere neceſſe habebit reſtituer̃ rẽ nec andiet̃ ſi
velit reſtituere eſtimationẽ. ar. ff. de rei vẽdi. q reſtituere. quia
cũ ſpõte ſemel eſtimationẽ cepit cũ poſſet ↄſeq rẽ ↄñr vr̃ renũ
ciaſſe rei. ar. ff. de. l. cõmiſ. ſi fundũ. ⁊ de pact. inter emptorẽ. l.
commiſſori. ⁊ iõ fruſtra poſtea retinere conatur rem illaꝫ, cui
ſemel renũciandũ putauit. ar. ff. de ſta. ho. homo liber. ⁊. C. de
re credi. l. ſi qs iuſiurãdũ. Sꝫ ſi nõ erat poſſeſſio penes ſoluẽtẽ
tẽpore eſtimatiõis ſolute. tũc dico, aut apphẽdit poſſeſſionẽ
anteq̃ rediret poſſeſſio ad dñm, aut nõ: ſi apphẽdit ſtatiꝫ eſt
ei acq̃ſitũ dñiũ ⁊ deſijt ꝑtinere ad eũ q eſtimationẽ recepit: q2
rẽ hr̃e nõ poterat ꝓbabiliter. poterit ẽt hr̃e locũ pdicta diſtin
ctio poſita in. d. l. ij. de cõdi. ſine cau. vt diſtinguat̃ aut ille qui
eſtimationẽ ſoluit habebat cãꝫ a dño, aut nõ. vt dictũ eſt. ſ. ſꝫ
ſi nõ apphẽdit anteq̃ rediret ad dñꝫ, ſubdiſtigue, q2 aut dñs
ceſſerat actiões ſoluẽti: aut nõ, ſi ceſſerat hꝫ neceſſe rẽ reſtitue
re vt. ff. de rei vẽdi. ſi culpa. circa. ſi. ſi nõ ceſſerat eſt in electiõe
ſua reſtituere rẽ vel eſtimationẽ q̃ ꝑcepit. vt. ff. cõmoda. in cõ-
modato. §. ſi. ⁊ hoc caſu pt ꝓprie locũ hr̃e gloſſ. ibidẽ poſita q̃
cõcedit electionẽ ↄueto. Dy. d. Cy. ⁊ gl. vident̃ miſcere caſus
vbi agit̃ reali ⁊ vbi ꝑſonali ex cõtractu, vel maleficio: q2 diffe-
rũt ita dicã nec faciũt differẽtiã eo mõ quo glo. vt diſtinguit̃:
habeãt cãm ab actore vel nõ. ſed an cõueniat̃ ex ea cã ⁊ ſic per
ſonali. An habeãt cãm vel nõ eſt dr̃ia. q2 in ꝑſonali ꝙ ſoluit̃
ſoluit̃ vt intereſſe. ⁊ iõ nec emptor intelligit̃ reꝰ, ⁊ tũc nõ puto
ꝙ ſoluẽs hẽat ſꝫ petat cedi. vt. in. l. depoſiti. j. de re iud. ſed ſi
nõ habeat me cãꝫ: vel hꝫ ſꝫ nõ ↄuenit̃ ex ea cã. ſed reali tũc qð
ſoluit̃ ſoluit̃ vt pciũ rei. ⁊ hꝫ locũ hec. l. ſi culpa. in ſi. ff. de rei vẽ
di. Quare vr̃ dicẽdũ ꝙ, aut fuit actũ reali. ⁊ pſtita eſt eſtima-
tio, ſiue poſſidebat acquirit dñiũ directũ. vt. l. ſi ꝑpter rerum
amo. Aut nõ poſſidebat ⁊ acquirit vtilẽ. vt. l. ſi culpa. ⁊ q2 qð
eſt ſolutũ vt rei eſtimatio non redit ad nõ cãm. ⁊ ideo vincit
cõtra dñm agendo ⁊ excipiẽdo. nec audit̃ dñs volẽs eſtima-
tionẽ dare ſiue reddere, vt. d. l. ſi culpa. niſi ꝑpter malã fidem
poſ. Aut q2 fuit ſic in. d. l. ſi culpa. in. ſi. in ver. facile. ⁊. l. ei qui
§. j. ff. de fur. At ꝑſonali. ⁊ tũc qð ſoluit̃ eſt magis eſtimatio
culpe in nõ reſtituẽdo cõmiſſe, q̃ rei preciũ. eſt verũ quaſi in al
ternatiuis electio debitoris. vt. l. plerũq3. q2 illud locũ hꝫ qñ
ex eadẽ actiõe duo alternatiue debent̃, ſꝫ qñ res ſunt ſub di-
uerſis actiõibus alternatis, tunc actoris eſt electio vt. l. qð in
heredem. §. eligere. j. de cõditione ſine cã. Uel ex ↄctu vel vt
actio cedat̃. Et aut agit cõditiõe ſine cã ⁊ nõ eſt aliud q̃ pecu
nia ſolita pro intereſſe in obligatiõe. ⁊ quaſi cã redierit ad nõ
cãm. ⁊ tũc cũ vna tm̃ res ſit in obligatiõe, nõ hꝫ locũ electio,
ſꝫ eſt reddẽda pecunia. vt. d. l. ij. de condi. ſine cau. Aut eligit
agere ex cõtractu, ⁊ tunc duo ſunt in obligatione alternati-
ue, ⁊ eſt electio debẽtis. i. dñi. qui hꝫ vtrũq3. vt. d. l. in cõmoda-
to. §. ſi ↄmo. ⁊. l. plerũq3. de iure do. aut agit̃ vt fiat ceſſio. ⁊ po
teſt eſſe ẽt electio debẽtis cũ agit̃ ex ↄctu vt. l. in depoſiti. ⁊ ſic
tria ſunt alternatiue poſita. ſ. res, pecunia ⁊ actio. Jac. Sex-
to q̃rit̃ an ille q ſoluit eſtimationẽ cũ nõ poſſidet, q2 forte do-
lo vel culpa deſierat poſſidere: habeat vtilẽ i rẽ ſine ceſſiõe: qð
nõ vr̃: q2. l. dicit actionẽ cedẽdaꝫ, vt. l. hoc ſi res. ⁊. l. ſi culpa. ⁊. ff.
de re iu. i depoſiti. ergo ſine ceſſione nõ dat̃. q2 alˢ fruſtra. d ceſ
ſiõe fieret mẽtio. Azo aũt dt i gl. q̃ eſt i. e. ti. l. eiꝰ rei. ⁊ pdicta. l.
ſi culpa. ꝙ vtilẽ i rẽ hꝫ: q2 ius actiõis vel actoris emiſſe vr̃ dã
do litis eſtimationẽ. vñ tãq̃ emptor hꝫ vtilẽ. vt. l. ſi. C. d. l. i di-

ven.ſ; ꝯſtat ꝙ empt' ꝯ' vtilē h; ſine ceſſiōe. vt. l.poſtꝙ.l. emptoꝛ.ergo ⁊ is q̄s deſijt poſſidere h; vtilē eſtimationē ſolutā vel dic vt dixi aut agit' reali: ⁊ h; vtilē.vt.l.ſi culpa,aut pſonali ⁊ nō q̄rit' vtilis ſ; de ceſſiōe agit':vt.l.i depoſiti. de re iudi. Rō p; ex no.in pri.q. Ad argumēta ꝙ ceſſio ſit ſupuacua rñdeo: q' p ceſſiōe; incipit hr̄e directā noīe cedētis ꝙ ſine ceſſione nullo mō pōt habere,ergo nō eſt ſupuacua. Itē ꝯ Azo. eſt q' h; hoc nō vr̄ dr̄ia inter eū q culpa deſijt poſſidere.⁊ eū q dolo:cū vterq; habeat vtilē eſtimationē ſolutā ſine aliq̄ ceſſione:⁊ tñ lex ponit dr̄ia;:q' vni dt actionē cedēdā alteri non vt in p̄real.l.culpa.⁊.l.is qui dolo. S; dicas nō eſſe differētiam quo ad vtilē que ex ficta vēditiōe dat',q' illa vterq; h; eſtimatiōe ſoluta.ſ; differētia remanet ꝙtū ad directā.⁊ vis exercitiū ꝙ p ceſſionē trāſfert':q' cū ceſſio doloſo non fiat ab actore cū cā; nō hēat.ergo nūꝙ poterit intētare directā, ei autē qui culpa deſijt poſſidere fiet ceſſio.⁊ iō poterit intētare directa;. Itē ꝯ Azo.q' nō eſt dr̄ia inter dircetā ⁊ vtilē.imo vtilis ⁊ directa eſt eadē in ſubſtātia,ſiue eadē ſubſtātia eſt vtilis ⁊ directa.vt.ff.de neg.geſt. vel actio ſit ſubſtātia vtreq; tñ differre poſſint in accidenti ſicut hō ab hoīe. Accidere eīn pōt ꝙ directe obſtet.⁊ hoc vtili ⁊ eꝯ,q' obſtet vtili ⁊ nō directe. Ar.eoꝝ que legunt'.ff.de pac.ſicut emptoꝛis,⁊ de trāſac.l.fi.⁊ de ſol. ſi duo.⁊ ꝓpterea expedit aliq̄n plus habere vnā ꝙ alterā. ⁊ propter hoc apparet effectualē dr̄ia; remanere inter eū q culpa ⁊ eū q dolo deſijt poſſidere.⁊ ꝯñr opi. Azo.abſurditate; non cōtinet. ¶ Septio q̄ri pōt an ille cui cedit' vl' vēdit' in rē actio habeat vtile dñiū ſicut q eſtimationē ꝓ re ſoluit h; vtilem in rē:vt dictū eſt in ꝓxi.q. Et vr̄ ꝓ ꝙ ceſſa actiōe in rē dñiu; trāſeat:q' ceſſio actionū ⁊ traditio inſtr̄oꝝ paria vident'. ff. de leg.j.l.ſeruū filij.§ eū qui.⁊ de leg.iij.l.q chirographū. S; traditio inducit trāſlationē dñij,vt.C.de dona.l.j.ergo ⁊ ceſſio actionis in rē. Ecōtra ꝙ nō trāſeat:q' ad acq̄ſitionē vni' iuris nō ſequit' acq̄ſitio alteri',in cuius acq̄ſitiōe factū verū req̄rit'.ff.de acq.poſ.cū herede.in prin. Cōſtat aūt ꝙ in acq̄ſitione dñij factū verū req̄rit'.i.apphēſio poſſeſſiōis.vt.C. de pac.l.tradit.ergo l; per ceſſionē acq̄rat' vtilis in rē nō ꝓpterea ſeq̄t' ꝙ acquirat' vtile dñiū.dico ergo ꝙ trāſferēdo dñium trāſferre videoꝛ actionē, que ꝓ dñio dat'.ſ; econtra cedendo actionē in rē nō ꝓpterea trāſfert' dñiū. ⁊ eſt rō:q' dñiū eſt cā rei vendicationis.l.in rē actio. S; cꝯ rei vendicatio nō eſt cā dñij.ſed ex dñio ꝓcedēs.⁊ iō trāſlato dñio trāſlata vr̄ rei conuerſio q̄ ex dñio ſequit' ⁊ ꝓcedit. ſed nō ecōtra. q' principale trahit ad ſe acceſſoriū.de fund.inſtr.l.fundū.§.vlt. ſed ecōtra acceſſoriū nō trahat ad ſe principale. vt.ff. de vul.ſubſti. l.ex pupil.⁊ q.mo.pig.vel hypo.ſol.l.lucius. Dñō ergo intētat rei vēdicatiōe; q dñiū nō h; cū rei vendicatio det' dño tm̄. ff. de rei vēdi.in rē actio.reſpōdeo intētat vtilē ex pſona.i. ex dñio cedētis.i.ꝓpter dñiū ꝙ ad cedentē ptinet.noīe tñ ſuo experietur vtili:directā vero ex pſona ⁊ noīe cedētis intētat. Dy.l.c. c.pro poſſeſſoꝛe. Jac.bu.gl.in.l.j.in prin.de edēdo. ver. ſ; non pōt eſſe.dt ēt eſſe impoſſibile actionē in re; haberi ſine dñio,⁊ iō de excep.dñij dari a lege.ſic actio eſt natiua ex vtili dñio datiuo,vel dic actionē eſſe datiuā,⁊ iſta ē opi. Dy. Jac. Bal.

Additio le.vacantis in.l. Et ſi.

ET ſi. In gl. que incipit. ſi vltimā poni.ī fi.⁊ ſic ponit',ſi pro ꝗuis.[a] ⁊ ſic vero no. ꝙ non dicitur ſilua cedua.[b] niſi tota ⁊ vniuerſaliter ſit cedua.eſt arg.ꝙ nō dicat' vniuerſitas aggregata,niſi ſit vniuerſaliter congregata. Bal.

ARboꝛib'. ¶ Not.ꝙ hic qd̄ arboꝛes pertinēt ad vſumfructuarium ⁊c.hoc dicit Baldus.

Nauis. Ille q vtit' re ad periculū ad ꝙ oꝛdinat' non dicit' male vti.nec dicit' culpabiliter vti ⁊c.

Uſufructuari'. Dicit' vt ille cuius ſucceſſoꝛ vtit'.vel cuius negotioꝝ geſtoꝛ vtit',vel ſi res ſeipſa vtit',vt ſi ſeruus ſeipſum exercet,vt ſi ꝯhat noīe fructuarij.h.d.vſq; ad.§.ſi fur.j.e. Et facit optime ꝙ retineam' quaſi poſſeſſionē iuriſdictiōis,nō ſolū p factu; noſtrū.ſ; p ſolā obediētiā ſubditoꝝ,ſiue obediant ꝑpoſitis a nobis ſiue alijs nr̄o noīe etiā nobis ignoꝛātib':ꝙ ē mēti tenēdū. Premitte ad euidētiā ꝙ vſuſfruct' ꝑdit' nō vtēdo:retinetur aūt vtēdo.hic aūt declarat' q̄ñ dicat' quis vti.h.d.

Quid tamen, Hic eſt ar.ad talē.q.ego habeba; rē in emphyteuſim,tñ alius poſſidebat ⁊ ſoluebat debitū canonem. Ego replico ꝙ ali' ſoluit, dicit dñs, nil ad te:q' ille ſoluit ꝓ ſe, repetat ſolutum, vt indebitum ſi vult. ¶ Queritur q̄d iuris.⁊ vr̄ ꝙ dñs benedicat ar. eius ꝙ no.in.l.que vtiliter.§.fi.ſ.de neg.ge.⁊.l.ſi pene.§.j.j. d cond.inde. Alij ꝯtra q̄ſi onus real.⁊ ſic nō refert a quo ſoluat' vt.j.de publ.l.imperatoꝛ. Nam iſta pſtatio canonis videt' ēē realis.vt.ſ.de iud.l.ſi fideicōmiſſum.§.tractatū, ⁊ ideo videt'

a ¶ Pro ꝗuis adde Bart.in l.j.ij.col. in fin. ver.itē inſtabit ⁊ ver.ibi inſtat' j.de cond. ⁊ de mon.

b ¶ Silua cedua. nā alias appellatiōe ſilue venit ſolū.non tñ arboꝛibus inciſis vt.p.d.alex. de imo.in.l.certo de ſer.ruſt. predi.

c ¶ Cōſummatū.no.tñ ad materiā dictū bartol.in.l.ij. j. de aur.⁊ arg.le.ꝙ nobilis in trās palatium tpe quo ptās non eſt in eo nō punitur pena ſtatuti ꝓhibētis intrare palatium.

d In vna via. adde.d.alex.de imol.in.l.q rome.§. calimach'.j.de verb. ob.⁊ Alber.de roſ.in.ij. parte iiij.q. ⁊ eunde; bald.in. l. ſi q̄s non dicā. C.de epiſ.⁊ cler.⁊ in l. ſi fugitiuus. C.de ſer.fugit.

fieri nomine rei.tñ iſta rō non facit:q' hic loquitur in perſonali non in reali.vt.in.l.fi.de cōtrahē. empt.§. S; ⁊ ſi intelligas huc.§.vt in.fi. Itē vbi tractaueris de conſeruatione iudum.⁊.l.vſu retinentur.ſm Andr.de piſis.qd̄ eſt no.dignu; ⁊ facit ꝙ no.j.communi diui.in prin. Bal.

1 ☞ Per erectionē furcarū retinetur quaſi poſſeſſio imperij.

Nā ⁊ ſi agrū. ¶ No.ꝙ arādo retinet' poſſeſſio l; quis fructū nō ꝑcipiat. Quid ergo ſi vnus pꝛobat ſe araſſe:alius ſe fructū repoꝛtaſſe.q̄s melius pꝛobat de poſſeſſiōe:rñdeo cū vterq; act' ſit ſufficiēs ad poſſidēdū.vt no.C.finiū regun.l.ſi q̄s ſuper.ille melius ꝓbat de antiquioꝛi facto. q' poſterioꝛ poſſeſſio ꝑſumit' clādeſtina.

1 vt no.j.vti poſſi.l.ſi dño.in prin.† ¶ Scd̄o no.hic arg. ꝙ per erectionē furcarū retineat' quaſi poſſeſſio imperij:licet de facto occurrerint caſus per.c.annos.ꝙ aliq̄s fuit ibi ſuſpēſus: q' hic nō requiritur actus,ſ; aptitudo.⁊ ſufficit ſignū l; deficiat ſignatū.facit.C.de cura.l.in filijs. Item facit ad hunc.§. quod no.extra de can.poſ.⁊ pꝛopꝛie.c.cum etiam.in gl.ex hoc ⁊ quod not. Jac.de vſufruc.leg.l.ope.

Julianus ait. ¶ In tex.ibi,aliq̄d arg.ꝙ p vnū actū retineatur poſſeſſio iuriſdictionis.facit.j.de aqua plu.arc.l.ſi prius. Itē facit ꝙ per aliquē actu; factū a ſubditis dño ignorāte in ſignū ſubiectiōis retineat' quaſi poſſeſſio iuriſdictiōis.qd̄ eſt mirabile ſm Bar. rōnem iſtius mirabilis declaraui.ſ.in ver.quid tñ. ¶ In gl. ſi dicas.ibi:nō tñ exiuit. No.hec vba quotidie examinantur. Unde ſi ſtatutū dicit ſi magnas intrauerit palatiū nō ſufficit ꝙ teſtis dicat ꝙ vidit intrare,niſi dicat ꝙ vidit intraſſe.vt denotet actum conſummatū.[c] arg.huius gl. Itē facit ad ſtatu-

c

tum de deuecto ſi quis extraxerit frumentum de ſtrictu vt ſic deſideretur actus pfectus ⁊ nō ſufficiat cōpꝛehendere illū in

d vna via.[d] niſi cōſummauerit extractionē. Et hoc ſi ſtatutu; dicat p verbū ſi quis extraxerit:ſecus ſi dicat ſi quis inuētus fuerit poꝛtare:q' iſta verba verificātur etiā ſi actus eſt in fieri. ſed pꝛima requirūt factū eſſe.facit.j.de fur.l.ſi quis in ſeruitute.l.ſi quis perferēdum.⁊ quod no.inſti.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.§.fi.C.de edifi.pꝛiuatis.l.ſi quis poſt hoc ⁊c.

Si fur deceſſerit. Pro fructib' ſeparatis a fure ꝯdō furtiua naſcitur dño nō fructuario niſi poſtꝙ ſit eoꝝ poſſeſſionē adeptus ⁊ iſta cōditio furtiua nō poteſt trāſferri d dño in fructuariū ⁊ dicit' eſſe in pēdēti:nō ratione natiuitatis:ſed rōne intētationis.h.d. tex.cu; gl. ¶ Extra.l.quidā.notauit duas regulas. Pꝛima eſt ꝙ ſola ciuilis poſſeſſio rei ſufficit ad acquiſitionē fructuū ſine alia poſſeſſiōe fructuarij. Secūda ꝙ ſola naturalis nō ſufficit vt in poſſeſſione fructuarij ſm Bar.alle.vnum C.de rei ven.l.certū.⁊ eſt gl. oꝛdi.j.de pericu.⁊ cōmo. rei.vēd.l. ſerui ēptoꝛ,⁊ de acq.poſ.l.iij.§.ex ꝯrio.ſed q' dicit d ſola naturali eſt verū ſi quis naturaliter poſſidet iure ſeruitutis.ſecus ſi iure ciuilis dñij.vt.j.de vſur.l.q ſcit.§.ꝓterea.v̄.ſicut. De eo vero qui h; nudā detētionē vt colon':dic vt not.j.de fur.l.ſi ſeruus cōis vni.§.locaui.vbi vide agi.ibi not.ꝙ exquirit' apꝑēſio.vñ ſi ſtatutū dicit ſi quis derobauerit rē alterius colon' nō poſſit accuſare derobatoꝛē fructuū a ſe nondum perceptorum ſm Bar.j.de relig.l.ij.§.in locum.

Additio Baldi.

ARboꝛibus. In tex.ibi ſe habebat. No. ꝙ non d; poni manus ad magis dānoſu;, ſi ſufficit id ꝙ eſt min' dānoſu;. In tex.ibi neceſſarium. No.ꝙ calx ⁊ arena ſunt neceſſaria ad edificiū. In text.ibi:immineat. No.ꝙ in nauigatiōe dicit' imminere periculū.cōcoꝛ.j. de dona. cau.moꝛ.l.iij.cu; l. ſeq. ¶ In tex.ibi:fruēdā. No.ꝙ iſta tria verba.ſ.ꝯcedere:locare ⁊ vendere,ponunt' vt diuerſa.⁊ dic de verbo cōcedo.vt.ſ.de legi.nō ambigit'.per Cy. Nā per ſe nō impoꝛtat iuris tranſlationē:ſed ſi cadit in ꝯctū vel diſpoſitionē aptā ad ius transferendum, impoꝛtat iuris tranſlatione;.facit ꝙ no.ſ.de conſti. pꝛinci.beneficium.de v̄. ſigni.pꝛinceps bona.de le.ij. cum pr. §.pater pluri b'.cū ſi. ¶ In tex.ibi: q vēdit. ar.ad.q.de patre q vēdit vt vēdito in fraudē filij vt teneat,quaſi nō videat' abdicaſſe.dic p Cy.C.de inoffi.dona.l.j.⁊ p totū.extra de teſti. Rayn. An.de piſis tenet ꝯ filiū p iſtū tex.⁊ per.l.ij.ſi quis a patre fuerit manumiſ.⁊.l.fi.ſi quid in frau.pa. ¶ In tex.ibi,⁊ ignorante. No.caſum in quo per obliuionē etiā longeuam nō ꝑditur poſſeſſio.q' nec poſſeſſiōis cōmoditas interi; ceſſat.nā actio neg.geſt.q̄ interi; oꝛit' vr̄ in fructu. ¶ Itē no.ꝙ ignorās retinet poſſeſſionē per aliū.⁊ dato ꝙ vſucapiēdi cōdictio nō pcedat,niſi ſcienti ab initio.tñ ex poſtfacto procedit ignoranti. Itē vſucapionis excluſio procedit etiā ad cōmodum ignorantis.vt hic. ¶ In tex.ibi vel locare. Not. ꝙ locare vſumfruc.⁊ vendere fruc.ponūtur vt diuerſa. ¶ In tex.ibi nihilominus hoc eſt

hoc eſt arg.ad talē.q.Ego habebā rē in emphyteuſim tñ aliꝰ poſſidebat ⁊ ſoluebat debitū canonē.ego emphyteuta petebā rē dñs excipit ꝙ ego nō ſolui canonē.ego replico:qꝛ aliꝰ ſoluit,ō dñs nl ad te repetat ſoluens vt videbit.Querit qd iuris:⁊ vr ꝙ dñs bñ dicat.ar.eiꝰ qð no.i.l.q̄ vtilr.§.fi.de nego.geſt.⁊.l.ſi pene.§.j.de cōdi.inde.Alij ꝯ quaſi onꝰ reale.⁊ ſic nō refert a quo ſoluat.l.imperator.de publicanis.tñ illa nō facit hic:qꝛ loquimur in pſonali nō i reali:ſ; tn alt.hūc.§.in fi.Itē vbi tractamꝰ de ꝯſeruatione iu.nō refert quō fiat vt hic.⁊ in §.q fundū.⁊ in.§.quēadmodū ſm Ang.Cy.affi.In tex.ibi acquiſiui.¶ In noie dñi amē.dū hic eſſet die ſabbati.xvj.menſis noūbris currētibus annis dñi.M.cccliꝝ.qꝛ ꝓuidebā lec.cā legēdi ð ſero Landutia vxor mea pepit duos filios maſculos vno vtor ad laudē ⁊ gloriā magni dei ſaluatoris nři ieſu chriſti ⁊ beate Marie vginis matris eius dñe noſtre in ciuitate florida florētinorū.In tex.ibi vt nullus.No.ꝙ ſi qs colit rē ⁊ laborat eā:l; nō pcipiat fructus tñ poſſidet.¶ Itē not.qð poſſeſſio rei ſimul ꝓbāda eſt ꝑ vſum nō ꝑ fruc.¶ In gl.q̄ incipit.ar.ꝙ ſociꝰ ibi ſabinꝰ:ſ; hic nō ſubeſt cā ꝯdicēdi ꝓpter pcedētē ꝯſenſum ibi ſic.In tex.ibi pari rōne.No.argui.de retētione poſſeſſionis ad retētionez vſuſfructꝰ.⁊ ſic no.ꝙ non d; minori tpe perdi dñiū vſuſfr.vł poſſeſſio.¶ In tex.ibi.aliqd ſtipulet.No.ar.ad retētionē iuriſditionis:quod ſufficit ſi ſubditꝰ facit aliquē actū ſubiectiōis ſeu aliquē actū ex quo reſultet aliqua acqſitio dño.In gl.q̄ incipit ſi dicas admitti.Ar.qð nō dicat extraxiſſe bladū cōtra deuectū q reperit in finibꝰ:licet verū ſit eū portaſſe ꝯ deuectū,nō tñ extraxiſſe vñ delictū nō eſt conſummatū ſi ſtatutū dicit ſi qs extraxerit.ſecus ſi dicit ſi qs portauerit:qꝛ ꝯ legē portat ille qui ꝓhibitꝰ ꝑ legē tendit.de pub.ceſar.⁊ vide inſti.de his q ſunt ſui vel alie.iu.§.fin.⁊.ſ.qð me.cā.ſ; ⁊ partꝰ.ſi aūt nōdū cepit portare licet aptauerit aſinas ad portādū nō punit:qꝛ iſte ꝑparamenta nō faciūt rē nō eſſe integrā,⁊ adhuc locus eſt penitētie.de cōdi.ob cau.ſi pactū.de dona.q ſexū.de furtis.ſi qs ꝓferēdū.cū ſi.Sed vbi cōſummat iſtud delictū in primo caſu intus,vel extra:rñdeo nec intus tm̄,nec extra tm̄.tñ magis intꝰ q̄ꝫ extra.vt.l.ceſar.de pu.al's nō ligaret forēſes.patet hic per rōnē qꝛ inter extractionē ⁊ delictū nō eſt dare mediū tempus,ergo nec mediū locuz.ſic eſt in fure manifeſto q ꝓpter exportationē in q̄ q deꝑhēdit ðꝛ manifeſtus.⁊ tñ locus vñ amouet primo ponit vt locꝰ criminū,hinc eſt qð opem preſtās qꝛ ꝑſtat opē ad crimē tm̄,⁊ ꝑ cōſequēs in loco criminis,nō punit vt manifeſtus.l.is q ope.de fur.vñ magis debet in q̄ōne premiſſa aſſimilari delicto qð cōmittit intus q̄ꝫ extra.de ſta.ho.querit.⁊ initiū eſt inſpiciendū.de adulte.qð ait lex.in fin.vnde dato ꝙ ſint duo extrema tñ primū eſt potētius.ergo.id eſt inſpiciēdū.Silr ðꝛ ꝙ ſilitudo eſt formāda ab eo qð magis ſimile eſt.l.j.de reb.dub.⁊ vide qð no.Cy.C.q̄ ſit longa cōſue.l.j.in vlti.q.⁊ vide qð no.Cy.C.de edifi.priua.l.ſi qs poſ.¶ In tex.ibi aliqd facere.arg.qð ꝑ vnum actū retineo poſſeſſionē iuriſdictionis.facit.j.de aqua plu.ſi prius.Bar.¶ Itē facit ꝙ actū factum a ſubditis dño ignorante retineat poſſeſſio iuriſditionis.quod eſt mirabile.Bar.¶ In glo.q̄ incipit.vt ſtipulari.Nota ꝙ preſcriptio in corporalibꝰ de facili interrūpitur.ergo ſi preſcribitur iuriſditio,vel libertas ꝯ iuriſditionē eo mō interrumpitur ſicut hic.

Additio lec.vacantis in.l.Si fur.

SI fur. Contra furē fructꝰ decerpentē dñs h; cōdi.Fur.fructuariꝰ actionē furti.hoc iul.S; ſi fructuariꝰ ſit poſtea iſtoꝝ fructuū poſſeſſionē adeptꝰ:ipe habebit cōd.fur.⁊ dñs,hoc Marcel.interim ergo ꝯditio furtina eſt in pēdēti.⁊ hoc Ulp.h.d.ſm glo.⁊ dic ꝙ nō eſt in pēdēti q̄ꝫtū ad acqſitionis originē.Et ita Iul.ſed q̄ꝫtū ad exercitiū actiōis ſic.⁊ ita Ulp.ſm gl.¶ Et no.ꝙ ðꝛ reus eſſe in pēdenti qñ ex cauſa de preterito aliqd euenire pōt qð variat acqſitionē dñij vt hic.ſ; cā de futuro q̄ nō h; originē retro nō facit rē eſſe i pēdēti.vt.j.de cōd.ob cau.l.ſeruiꝰ.¶ In tex.ibi:ꝓprietario.No.hic ꝙ ſola ciuilis poſſeſſio ſufficit ad fructuū acqſitionē.⁊ facit qð no.j.ð peri.⁊ cōmo.rei vē.l.ſi ſerui emptor.Bar.¶ In glo.vel ab alio.dic qð dñs facit fructꝰ ſuos iure ſoli.ſed bonefidei poſſeſſor ꝑ cultura ⁊ cura ⁊ ꝑ ciuili poſſeſſiōe quā h; vt no.in.§.ex ꝯrio.Fructuariꝰ neutro mō,ſed ꝑ apprehenſionē.vt hic qð no.gl.dic de recōditiōe in horreo eſt truffa,vt alibi dicam.Quid de colono qñ facit fructꝰ ſuos:dic vt no.j.ð fur.ſi ſeruus.§.locaui.In tex.l.ſi etiā.ibi:ſecurꝰ.¶ No.qð vbi lex vult ſecuritatē preſtari vł i gl.l.ſi fur.q̄ incipit.aliquē ſecurū fieri.ibi vſq; quo in finē intelligit cū fideiuſſore pluribꝰ habētibꝰ iura ſeparata.i.ꝑ ſatiſdationē vt hic cōpatiētia nō ipedit.Si aūt ꝓferat iſtud ꝯcur.ſ; potior eſt cā verbū ab hoie exprimi.vt accidit in pignore nimiū eſt em̄ ob.⁊ publiciana.arg.l.ſi reꝰ.j.de fideiuſ.§.fi.de actio.emp.⁊.ſ.de hoc no.j.de iud.ſi publicꝰ ſine aut.⁊ dicta.l.man.titij.§.fi.l.potior.Sed in pluribꝰ habentibꝰ iura nō ſe cōpatiētia vt eſt in dñio:qꝛ dñi nō poſſunt eſſe duo dñi inſolidū:tūc potior eſt cauſa ſecūdi.vt.l.ſi vt certo.§.ſi duobꝰ.j.cōmo.⁊.l.meuiꝰ.§.duobꝰ.de leg.iij.Ia.bu.nā tūc ius ſecundi non pōt in eſſe ꝓduci ſine extinctione primi.vt.l.deniq;.ex quibus cau.maio. Bal.

SI cuius rei. Hoc expreſſum ꝙ ſatiſdatio de vtendo fruendo ⁊c.petitur officio iudicis,nō iure actionis.pōt etiaz peti iure repulſionis.ſicut.C.de preci.impe.off.l.vniuerſa.ſed Frā.acc.dicit quod petitur per cōditionez inſerti:quod eſt falſuz niſi ibi pceſſiſſet traditio ſine cautiōe:vt.in.l.ſi vſufructꝰ noie.j.vſufructuariꝰ quemad.caueat.

SI vſuſfructus. ¶ In gl.q̄ incipit.ar.ibi.§.q̄ſitū.⁊.l.de pupillo.§.ſi pluriū.de noui op.nūtia.facit ad notata i.l.ij.de lib.⁊ eorū lib.¶ In eadē ibi fidelitas.no.ꝙ fidelitas eſt ſpūs ſeruitutis ⁊ iō fideles alicuius dñi nō ꝓprie dicunt homines liberi:qꝛ nō ſunt plene liberi:nō tñ ſunt plene ſerui.vt no.inſti.de iure pſonarū.vbi videas.

Cū igitur. ¶ Nota ar.qð ꝯctus pōt ꝑ vba apposita retrotrahi.Et ſic v; iſte ꝯctus loco tibi rē pro vno anno incepto de mēſe preterito ⁊ ita practicat.vñ oīs vtilitas ⁊ omne incōmodū venit a tpe retro,ſubſtātia vero obligationis trahitur de preſenti.

Deniq; conſultus. No.ꝙ in.l.aqlia venit culpa cōmiſſionis nō culpa omiſſionis:qð eſt notādū:qꝛ leuius eſt omittere quā cōmittere.vt no.j.ſol.ma.l.ſi mora.Itē not.ꝙ culpa leuiſſima in omittēdo,non eſt maleficiū.⁊ eſt ar.ꝓ ſyndicis q ex leuiſſima culpa nō teneant,ſi nō denunciāt maleficia.maxime ſ; Cy.in l.ſi quis nō dicā rapere.q ðt qð leuiſſima culpa nō punit criminaliter.ar.cōtra.C.de cuſto.reo.l.ad cōmentarienſez.ſ; ibi ſpeciale in cuſtode carceris. Bal.

Additio Baldi.

SI vſuſfructꝰ. In.§.cum igitur.Not.verba de futuro referri in preteritum ⁊ eſt argumentum ad id q̄ꝫ fit quotidie:quia locatur res pro tempore vnius anni ⁊ dicitur cepit ex tali die ⁊ finiendum inde ad annum quod valeat contractus.¶ Ad.§.nam qui agros.No.ꝙ dānu; in nō faciendo non venit in aquilia,⁊ ſic dānum ceſſationis non venit in ea:ſed in cautione ſic.

EQuiſſimū. No.ꝙ iudex d; facere qð ꝑtes nō veniāt ad rixas ⁊ ad arma.⁊ hoc añ factū ⁊ ꝓpter h̕ dicūt docto.qð ſi eſt controuerſia de poſſeſſione vel de modo poſſidendi inter aliquos ⁊ probabiliter dubitat ne veniāt ad arma,qð iudex poteſt facere ſequeſtrū.no.in Spe.de ſequeſt.poſ.vñ.j.pōt etiam pro tumultuoſo ⁊ iniurioſo ne accedat ad fundu;.vt in.l.fi.ſ.de offic.procon.ceſa.⁊ vide qð not.Cy.C.de noxa.l.ſi ſeruus.quod dic vt no.Inno.de probatio.c.in preſentia.facit qð no.Cyn.C.vti poſſi.l.j.in pluribus additioni.¶ Secūdo hic no.ꝙ iudex habet reducere partes ad concordiā.iſtud eſt verū ante factum:ſed poſt delictum commiſſum debet magis ſtudere ad vindictam q̄ꝫ paciſci ne delictū remaneat impunitu;.ar.j.de publi.l.licitatio.§.quod illicite.in ciuili vero cauſa pōt iudex partes arctare,ſed non arctare ad concordiā amicabiliter faciendā per viam facti:ſed per viā iuris ſic.adde ad hoc qð no.Arch.xc.diſt.c.diſcordantes.Et ꝙ no.Guli.de ſeñ.l.ſtipulatio.niſi forte eſſet diſſentio inter inſignes pſonas ex qua reſpublica turbatur.vt.j.de capti.l.ſi quis ingenuam.§.in ciuilibus:qꝛ iudex debet ſtudere ad ſedandam illā diſcordiam,ne tranſeat in publicum iudicium,ſicut debet ſtudere ad generalem pacem ⁊ quietem prouincie ſibi commiſſe.vt.ſ.de offi.preſi.l.congruit.

Fructuarius. Iſte.§.habet locum in emptionibus fructuū.⁊ in colonis quibus datur hec forma qualiter debeant vti.⁊ not.bene hunc.§.cum ſeq.§.vſq; ad.l.ſed ſi quid. Bald.

Additio Baldi.

1 ☞ Poſſeſſio rei mobilis per ſequeſtru; pretoris perditur.
2 Iudex poteſt cogere partes ad concordiam.
3 Differentia inter amenum ⁊ vtile.

EQuiſſimum. Hic vide quod no.oīno viō Inn.de ꝓba.in preſentia.⁊ in Spe.de libelloꝝ cōceptio.§.nūc dōm.ver.xxij.¶ In tex.ibi.cur em̄ inquit.vide qð not.C.vti poſ.l.j.in.j.gl.⁊ in gl.ſed qualiter.dic qð aliquādo iudex tendit ad vniuerſalem pacem ⁊ quietem.⁊ hoc poteſt.per.l.cōgruit.de offi.preſi.Aliquando ad particularem.⁊ tunc debet prius punire deinde pacificare,ne maleficiū remaneat impunitū:vt in aut.de mā.prin.§.oportet.C.de penis ſi vēdicari.⁊

l.j.§.hec aũt.de noui ope.nun.C.õ pei.in pe.offe.l.nec damno ſa.vid Cy.C.de nup.l.j.Vide oĩno Cy.C.vti poſſi.l.j.in addi. q̃ incipit quidã aliȷ̃.ibi oĩno videas.⁊ in eadeꝫ.l.in pñ.q.Aut erat negotiũ pecuniariũ,⁊ cõponit ꝑ amicabilẽ compoſitionẽ vt in cor.Dy.iudi.§.ſi tñ.⁊ ꝑ ordinariã diſpoſitionẽ.vt hic.⁊ per extraordinariã ꝓuiſionẽ qñ tuũ futurũ delic.ar.huius rationis.in fi.⁊ ar.l.j.in fi.§.cũ vrbẽ.ſ.de offi.prefec.vrb.Ja.bu. nõ tñ cogendo tranſigere vel aliquẽ ius ſuũ relinquere,ſꝫ cãꝫ ciuilem expediendo.vt hic ⁊ celeriter expediendo.vt.l.properãdũ.in pñ.⁊ in ſequeſ.poſ.ſine partiũ preiudicio vt res exegerit vł horũ ſubſidiũ,putarẽ qꝛ hoc nõ ꝓcederet ſine partis poſſidẽtis p̃iudicio.vt.l.intereſſe puto.de acq.poſ.vide Inn. extra de arbi.ex pte.S.⁊ ideo verſi.ſed oppones ꝙ lex voluit. vt.ſ.de his qui ſunt ſui iuris.l.ij.qđ eẽt tutiꝰ ſimpł'r ꝓhibere acceſſum ad rẽ de qua q̃ritur ⁊ generaliter puto ſuo officio de liberãdũ ſine detractiõe iuris cuiuſlibet ex gñali regula huiꝰ

1 §.Jac.but.† Per ſequeſtrũ pretoris perdit poſſeſſio rei mobilis,qꝛ vilis ⁊ abiecta,ſecꝰ forte in re ĩmobili.ar.de acq.poſ. l.j.§.genera.⁊ vti poſ.ſi duo.§.creditores.Iſtud non eſt verũ niſi fiat de voluntate partiũ ꝑ iudi.vt no.Cyñ.C.de ꝓhi.ſeq. ⁊ Bart.in.l.interdũ.puto ibi ꝑ ſequeſtrationẽ fructuũ nõ ꝑdi tur poſſeſſio rei:qꝛ nõ eſt ſeq̃ſtrata res ſed fructꝰ eiꝰ.An ꝑ prohibitionẽ de nõ accedẽdo ad rẽ perdit poſſeſſio:vł quod ſic: qꝛ prohibitꝰ ſtatim ſuſpicat ſe poſſe repelli.vt.l.permiſceri.§ ſpecies.de acqui.poſ.Sol.ſi prohibet per diffinitiuã ꝑdit poſ ſeſſionẽ.vt no.Inno.de conceſ.preben.cũ noſtris.Si per interlocutoriã interpoſitã gratia ſedandi tumultus nõ,vt hic ꝑ

a Ja.gl.hic dicit qđ iudex nõ cogit partes ad cõponẽdũ[a] in ciuili cã.qꝛ.d.in crĩali ſic.ꝙ hoc verũ eſt ꝙ ante crimẽ,non poſt

2 crimen.vt.C.de abolitio.l.ij.¶ In tex.ibi vel ad arma.vide quod no.Inn.de reſti.in inte.cũ veniſſet.in vlti.gl.⁊ in Spe. iiij.pte.de ſequeſt.poſſeſ.⁊ fructuũ.ꝟ.j.dicit Gul.quod† iudex poteſt cogere partes ad cõcordiã verũ eſt lite mota corã iudi. nõ añ.ita no.ipſe.C.de ſen.ex ſtip.¶ In text.ibi ⁊ rixã ꝓcedere.Sꝫ pone ꝙ habeo licentiã ex pacto ingrediendi poſſeſſionẽ,timet tñ,ſi vtar pacto ne veniatur ad rixas ⁊ arma an iudex poterit me ꝓhibere ne accedã:dic ꝙ nõ.qꝛ non põt mihi interdicere ne vtar iure meo ⁊ ideo caute hic dicitur qs põt: imo dꝫ ꝓhibere mihi vim fieri.Et idẽ ſi poſſideã.nã poſſeſſori nõ dꝫ inhiberi ne vtatur poſſeſſiõe ſm Inn.in.l.fi.C.ſi per vim,vel alio mõ.vñ tumultuoſo ⁊ iniurioſo ingreſſori fit inhibitio nõ ei qui ſuo iure vtit.vt.ſ.de off.ꝓcu.ceſa.l.j.⁊ no.oĩno ꝙ no.Cy.C.de noxa.l.ſi ſeruꝰ.vide.C.de p̃ſcri.xxx.l.cũ notiſſimi.§.imo.In gl.quare dicit in fi.In tex.ibi patiat ꝓetor.vide oĩno Arch.xc.diſt.diſcordãtes.⁊.xi.q.i.qꝛ res.in prin.⁊ Inno.de cẽſi.veñ.⁊ vide Archi.xv.q.vj.nos ſanctorꝫ.In tex.ibi, probat qꝛ iudex dꝫ materiã qõnis dirimere nõ fouere.¶ In tex.ibi fructuariꝰ multo magis ĩ emptoribus fructuũ ⁊ colo

3 nis.⁊ no.§.vſ.ꝫ.in fi.l.¶ In tex.in.§.⁊ ſi forte.† no.differẽtiaꝫ inter amenũ ⁊ vtile.¶ In tex.ibi,poterit.no.caſuꝫ in quo fructuario ꝑmittit excidere arbores pomiferas ⁊ fructiferas vt ficus nuces ⁊ ſimilia.¶ In tex.ibi.vel cõiũgere.arg.ꝯ vniões quas faciunt prelati.dic vt extra ne ſede vacan.c.j. Bal.

Ed etſi quid. No.ꝙ fructuariꝰ edificiũ ꝙ poſuit nõ põt tollere.⁊ facit ad qõneꝫ de emphyteuta,qđ edificiũ a ſe poſitum non poſſit eleuare ꝓhibente dño[b] anteꝙ̃

b eleuat ſm Bar.⁊ adde ꝙ no.in Spe.de emphy.§.nũc aliqua ver.cviij.⁊ v.r.ſeq.⁊ iſta eſt queſtio nunc de facto.h.d. Bal.

Sufficient. ¶ Not.in pñc.que dicunt ſufficientia veſtimẽta ꝙ facit pro veſtimẽtis monachorum:⁊ tene menti probat etiam per hunc tex.quod abbas debet eſſe melius veſtitus ꝙ̃ monachus:quia dignior,monachus melius ꝙ̃ conuerſus.⁊ magiſter in theologia melius ꝙ̃ quilibet ſacerdos qui ſit inter fratres.no.etiam quod dñs debet veſtire familiam. Bal.

Et ſi veſtimẽtorum. In tex.ibi,non vtetur.Nota ꝙ quis dꝫ vti re in loco ſuo ⁊ non contrario. Bal.

Proprietatis. In gl.que incipit:ſi in fi.Not. optimã gl.ꝙ latior ſit interpretatio in legato vſusfructus,ꝙ̃ proprietatis.⁊ facit.ſ.e.l.Iteꝫ ſi fundi.§.ſeminarios autem. Bald.

Additio Baldi.

Ed ſi quid. Vide in Spe.de emphy.§. nũc aliqua.ver.ix.⁊ vſ.ſeq. In tex.in.§.ſufficiẽter.an dñs fundatariũ ſeu vaſallũ ad ſuũ ſeruitiũ venientẽ teneat ꝓcurare.vide plene per Jaco.in ſumma ſua generali ſup vſibus feudorum. ſcđa charta.ver.ſi vero fidelis.⁊ verſ.ſeq.vbi pleniſſime meliꝰ ꝙ̃ alibi inueniens.ibi oĩno videas.¶ In gl.q non põt.in fin. Cy dic ꝙ ꝓprietariꝰ ſeruitutẽ imponere nõ põt vſufructuario ꝯſentiẽte.Nõ qꝛ ſeruitꝰ ſeruitutis eẽ nõ põt:vt.j.de vſufr. le.l.j.ita eſſet in caſu nr̃o ſi habẽs ſeruitutẽ ei ſeruitutẽ iponẽ partẽ retinebat.ſic dꝛ in depoſitario qꝛ lꝫ deponẽs de totũ non poſitum remittere poſſit tñ dolũ remittere nõ põt.ſ.de pac.ſi vnus.§.illud.nec ob.l.qꝛ ibi fauore religionis eſt ſpeciale.ſic ⁊ alias fauore religionis cõcedit.j.de reli.⁊ ſump.fu.l.j.Rich.

Ocum.Ex eo. ¶ Not.ꝙ non habet ita liberã vſufructuarius in vſumfructum,ſicut habet proprietatem liberaꝫ proprietarius:qꝛ ius eſt fortius ⁊ magis adradicatum.hoc dicit.

Additio Baldi.

Ocum. In gl.q̃ incipit ẽt ſaluo.vid Inn.extra de ſpõſa.veniẽs.ij.ibi ponit vnũ notabile verbum in materia proteſtationum.

Roculus putat. Onus appoſitũ ampliat interpretationẽ verborũ actus depoſituri.h.d.Vel ſic,modꝰ ⁊ forma traditꝰ a diſponẽte declarat mẽtẽ diſponẽtis ⁊ ex ea augetur affectus.h.d.Et iſte caſus nõ reperit alibi in ꝓpria forma.¶ Nec ob.qđ heredi.inſti.l.ex facto. ⁊.l.hereditas.vbi modus vel cõditio vel onus nõ includit diſpoſitionem qꝛ hic diſpoſitio erat premiſſa:ibi omiſſa totaliter.⁊ ſic non obſt.teneas mẽti:qꝛ ſunt valde vtilia.¶ Nota qđ teſtator poteſt edibus legatis imponere ſeruitutem altiꝰ non tollendi.⁊ ſi eam imponit vł legare proprietatem.lꝫ dicat lego vſumfructuꝫ.⁊ hoc eſt ꝓpter naturã inſerti oneris ſeu appoſite ſeruitutis que aliter nõ caderet in vſufructu formali. Intelligunt ergo de vſufructu cauſali qui eſt annexus ꝓprietati,⁊ proprietas ſibi.qđ eſt no.dignũ.⁊ vide Jac.j.de heredi. inſti.l.lucius.⁊ eſt arg.qđ ſi teſtator legat vxori vſumfructuꝫ fundi hoc addito ꝙ ipſa nõ poſſit fundũ vendere,vel alienare,qđ vł ſibi legare plenam proprietatem.Imo eſt hoc expreſſum prohibitio quandoqꝫ ampliat.qꝛ debet aliquid operari ad id preſtat.ar.j.de vſuris.l.ſi ſtipulatus.tene menti.¶ In gl.que incipit.⁊ ita ibi.l.ſpecies.⁊.j.de dona.l.donationes in cõcubinã.in.§.ſpecies.vbi dicitur,ꝙ ſi donatur res alicui ad vſumfr.qꝛ videtur donari proprietas:qꝛ ille modus eſt inſertus vera contemplatione legatariȷ̃.⁊ ideo nõ habet diminuere legatum.vt.j.de condi.⁊ demon.l.titio centũ.in prin.⁊ adde qđ dixi.ſ.de tranſac.l.cum hi.§.ſi vni.hoc dicit.

Si arbores. Qui amouet impedimentum,non dicitur cõtra aduerſarium vti.h.d.

I quis ita. Qui legat fructꝰ annuos vł legare vſumfructũ formalẽ.h.d.⁊ eſt notãda.l.⁊ adde qđ dixi in.l.neceſſario.§.ſi.j.de peri.⁊ cõmo.rei vẽd.⁊.j.đ emi.l.vacc. In gl.q̃ incipit:qui ibi.⁊.l.fundi.ſimile in p̃diali ſeruitute:qꝛ aliqñ eſt proprie ſeruitus aliqñ vł ſeruitꝰ,⁊ nõ eſt,ſed obligatio perſonalis.vt.j.de ſerui.ru.p̃dio.l.pecoris.⁊.j.de ſerui.l.vt pomũ.¶ Et no.valde hãc glo.qđ qñ teſtator legat fructꝰ aut dirigit verba executiua ad legatũ.⁊ eſt vſuſfructꝰ:qꝛ ſunt verba directa.Aut ad heredẽ.⁊ nõ eſt vſuſfructus:qꝛ ſunt verba obliqua cũ debeat capere de manu alteriꝰ,nõ tñ aperit gl.qđ iuris in dubio vt puta dicit teſtator fructꝰ,nã hic teſtator nõ apponit aliqđ v̄bũ executiuũ,ſed ſolũ diſpoſitiuũ,tñ hoc ſoluitur per.l.que in dubio indicat hoc verbũ directum.nã dicit qđ eſt vſuſfructꝰ formalis qđ ẽ no.dignũ.etiã habes ſimilẽ diſtinctionẽ.j.de leg.ij.l.lucio.Et hoc quotidie trahit in arg.ad materiã ſubſtitutionũ vt dicat ſubſtitutio directa qñ qs capit ꝑ ſeipſuꝫ.nã ita eſt de natura directe.vt de acq.here.l.ex pte. obliqua vero qñ qs capit de manu alterius:⁊ ſic ꝑ quẽdã modũ,nã illud dꝛ obliquã qđ eſt mediũ.⁊ illud dꝛ directũ qđ non eſt dare mediũ.⁊ facit qđ no.in.l.cã quã.C.de fideicõ.In dubio etiã vł qđ ſubſtitutio debeat interpretari directa.ar.huiꝰ. l.ad hoc no.j.de vulg.ſub.l.verbis ciuilibus.Et habes etiam in.c.ſi pater.de teſt.lib.vj.nec ob.l.ij.C.cõia de leg.vbi dicit ꝙ non refert inter verbũ obliquũ ⁊ directũ:qꝛ ibi loquit in legato proprietatis nõ in materia vniuerſalis ſubſtitutiõis.Iteꝫ ibi accipit verbũ directũ ⁊ obliquum alio modo quã accipiat in materia ſubſtitutionũ.Et adde qđ no.per Dy.j.de leg.ij.l. lucius.§.filiam.⁊ ad treb.l.cogi.§.generaliter.¶ Ex p̃dictis apparet ꝙ modus inſertus executioni diſpoſitionis tacite vł expreſſe reddit eam directam,vel obliquam.hoc no.

Additio Baldi.

I quis ita. Dicit Dy.ꝙ verbũ ꝑtinere,adiectũ rebꝰ ſpecificatis nõ trahit ad pupillarẽ ſubſtitutio.de leg.ij.luciꝰ. §.filiã.⁊ dicit Dy.quod verbũ cõe adiectũ ſpeciei non trahit ad fideicommiſ.vniuerſale.ad Treb.cogi.§.generaliter,ibi per Dynum,dixit Jaco.de aret.quod ſi teſtator

mandauit

a ¶ Ad cõponẽdũ.adde hic q̃ hñr ꝑ feli.in rubri.de treuga.⁊ pace.

b ¶ Dño.adde eũdẽ Bal.in.c.dñd guerrã.§.ſi.vaſallus.hic ſi.lex inci.conſue.re.⁊ Pau.de ca.in conſil.cxxxvij.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

mandauit aptari verba ab ſenſum ſapiẽtis.qḋ ſapiẽs pōt fa-
cere opponi verbũ directũ ſicut inſtituo,vel iure inſtitutiõis
⁊ ſimilia.Ita no.Ja.de here.inſt.illa inſtitutio.qḋ credo verũ
ſi al's nõ valeret teſtm̃.ar.no.ʃ.de falſis.l.impuberẽ.§.ſi dñs.p
Dy.nã in his q̃ iuris ſunt ſapiẽs ſupplet ⁊ ſi teſtator putaſſet
illud nocere magis expſſiſſet,ergo pro expreſſo debet haberi.
ar.de pactis.tale pactũ.in ſi.⁊ de leg.ij.codicillis.§.ſi.alij cõ-
tradicũt.ſed pmũ vr̃ mihi equius.Nã ex quo teſtator voluit
ſic aptari ſuum teſtamẽtũ vt valeret voluit eſſe illud per qḋ
tale teſtamentum valet vnde ſapiens nõ mutat intẽtiõis ſub-
ſtantiã:ſed roborat.l.iij.de mi.non obſi.l.capta.qꝛ ibi in his
que facti ſunt hic in his que iuris ſunt. Bal.

SEd ⁊ ſi quid. No.diſtingui cui⁹ contẽ-
platione aliqd fiat nõ tñ
diſtinguit vñ pria notitia proceſſerit nam illud eſt
nimis a remotis ⁊ non eſt cã ppinqua.⁊ facit.ʃ.pro
ſocio.l.ſociũ qui meo.in ſi.⁊ eſt ar.ad qõnẽ de monacho vni⁹,
poſſeſſo ab alio monaſterio.qḋ ſi qd acquirit diſtinguit cuius
monaſterij contẽplatione ⁊ dicit Inn.in.c.cũ olim.de priuil.
qḋ iura loquentia in ſeruis habent locuz in monachis.Caue
tñ:qꝛ ſi eſſet hereditas relicta ſeruo reqritur aditio ſerui.ſec⁹
in monacho:qꝛ non hꝫ plus iuris q̃ vnus alius de collegio.⁊
eſt ratio:qꝛ monach⁹ eſt ſpoliatus volũtatẽ propter virtutez
⁊ potentiam profeſſionis.vnde nõ habet velle vel nolle ſꝫ ſer
uus bene retinet ea que ſunt voluntatis vt inſti.de ſtip.§.ſed
cum factum.⁊ C.de here.inſti.l.cum proponas.qḋ not.

Itemqꝫ ⁊ ſi. Quoniam.
a Ar.qḋ maritus poſſit cogere vxorẽ ad operãdũ.[a]
ar.ʃ.de ope.lib.l.ſicut.Itẽ eſt.ar.q̃ ſi famulus tu⁹
nõ vult operari q̃ tu potes eum caſtigare moderate.dico q̃
familiaris inimicus peſſima peſtis eſt. Bald.

SI quis donatur⁹. Not.ĩ ſi.ex quo
gñalis conſue
b tudo eſt q̃ notari⁹ alteri⁹ alteri ſtipuletur,[b] ſaltez
ex generali conſuetudine debet valere ſtipulatio p
rationem huius litere:de quo dixi.ʃ.de vſuris.l.caius.

SEd ⁊ ſi quis. Interdum.
Acquiſitio dñij qñqꝫ eſt in pẽdenti ratione pſone
acquirẽtis ⁊ cauſe principalis.h.d.vel ſic.Ubi pẽ-
det cã pẽdet cauſatũ.h.d.no.in iſto.§.interdũ.caſum in quo
vera ſolutio precij acquirit ad tranſlationẽ dñij.dicit q̃ iſtḋ
non eſt verũ q̃tũ ad principiũ trãſlationis.ſꝫ q̃tũ ad effica-
ciã induratiõis.⁊ adde q̃ no.ſ.de neg.geſt.l.ſi ego. Bald.

Quid ergo. No.q̃ fictio nõ reqrit duo extrema
habilia.ar.ʃ.ad.l.aqui.l.huic ſcriptu
re.ſed ibi fictio de nouo inducit.hic inductũ declarat. Bald.

Quid tamen. No.qḋ preciũ pōt ſolui numerã-
do.⁊ iſte numerus eſt act⁹ ſucceſ
ſiu⁹ ⁊ habet in ſe prius ⁊ poſteri⁹ ⁊ ideo diſtinguit per prius.
Itẽ pōt ſolui ſimul in ſacculo nec vr̃ ſolui vt corpus,ſed vt
quantitas qñ ſoluitur per modũ precij vt.l.hec vendi.ʃ.de cõ
trahen.emp.⁊ facit ad notata in.l.ij.ʃ.ſi cer.pe. ❡ Ult.no.ra-
tione incertitudinis totum vitiari. Bal.

Si operas. No.q̃ ſtipulatio p parte tpis acqrit
pprietario ⁊ p pte tpis acquirit fru-
ctuario ⁊ qḋ vertit de vno in aliũ.vñ repetitio de vſufructu
ſtipulatio pfecta ad heredẽ pōt reuerti ad fructuariũ. ❡ Et
no.hic p ſimilitudinẽ dici qḋ ſtipulatio ambulat.i.acqſitio ſti
pulationis quodã ſaltu digredit de pſona in perſonaz:nõ tñ
intelliges q̃ a principio ſit radicata p toto tpe in pſona fru-
ctuarij vt in.l.ſi ſeruus cõis meuij.in ſi.ʃ.de ſtip.ſer. Bald.

Queſtionis eſt. Not.duas regulas. Prima
eſt q̃ id qḋ ſeruus fructuari⁹
nõ poteſt acquirere fructuario acquirit proprietario.h.d.ſm
regulam ip.in.§.idem.iul.q̃ cui ſtipulãdo acquiro eũ ſtipulã
do non obligo.⁊ facit iſta regula ad materiã.l.frater a fratre.
ʃ.de cond.inde. Bald.

Uidi duos. No.q̃ iuſſus operatur idem qḋ nominis
expreſſio.h.d. Bald.

SI operas. Pro rata tpis quo ad vſuf-
fruct⁹ durauit:diuidit emo-
lumentum ſtipulationis inter proprietarium ⁊ fru
ctuarium.h.d. Bald.

SI pendentes. ❡ Nota bene hoc princi-
pium cum.§.ſequ.vſque
ad.§.ſi quid cloacarij. Bal.

1 ☞ Onera realia pertinent ad fructuariũ durante vſufructu.
2 Bladum habentes tempore cariſtie poſſunt cogi ad venden
dum communi viliorique precio.
3 Gabelle fructuum pertinent ad fructuarium.
4 Clerici,an poſſint cogi ad onera realia.

1 **Si quid cloacarij.** No.iſtũ.§.⁊ dic vt dixi.
ſ.e.l.hacten⁹. ❡ †Itez
not.q̃ onera realia ptinẽt ad fructuariũ durante vſufructu.
2 ❡ †Itẽ no.q̃ habẽtes bladũ tpe cariſtie poſſunt cogi vt ven
c dãt cõi ptio viliori[c].ad hoc vt popul⁹ fame nõ tabeſcat.pñt ẽt
3 cogi ad faciẽdũ panẽ pro exercitu. ❡ Itẽ no.etiã hic qḋ ga-
4 belle fructuũ pertinẽt ad fructuariũ. ❡ †An etiã clerici poſ-
ſint cogi ad huiuſmodi functiones.vide.xvj.q.j.quarta.p Ar
chi.habes.C.de ſa.ſan.ecc.l.plꝫ.tetigi.ʃ.de vſur.l.cũ quidã.§.
fiſcus.⁊ Inno.de immuni.eccle.nouimus.Bal. Bal.

Si qua ſeruitus. Uſufructuari⁹ pōt vti re
ſm conditionem ⁊ poſſi-
bilitatem rei,⁊ ita vt non incidatur in penam per proprieta-
rium.h.d.quod no.bene. Bald.

Additio Baldi.

1 ☞ Eccleſia,an teneatur ad refectionem murorum.
2 Eccleſia,an cadat a iure ſuo non ſoluẽdo canonẽ vel tributũ.

SI pendentes. In.§.ſi quid.vide de
materia numerũ ple-
ne per Inn.in.c.nouimus.de immu.eccle.vide Dy.
ad municipales.libert⁹.§.ſola.⁊ de mu.⁊ ho.reſcri.
§.ſi.per Dy.⁊.C.de pig.in ſum.vide ibi oĩno p Cy.⁊.ff.de via
publ.l.ediles. ❡ No.hic q̃ ille q hꝫ ſolã vtilitatẽ tenet ad mu
nera realia. ❡ Idẽ ſi ſolã detẽtionẽ dũmodo ex ea pcipiat cõ
modũ fructuũ vt in pcario.vt not.Gul.C.de acq.poſ.lꝫ in vj.
col.Fructuari⁹ ergo ⁊ emphyteuta ⁊ ſiĩes debẽt ſoluere colle
a ctas p re ipſa ĩpoſitas,nõ dñs.Dy.ſm Guli.puta inuaſores,
nõ ergo timẽt penã ſtatuti ꝯ nõ ſoluẽtẽ collectã illi q nõ poſſi
dẽt qꝛ vbi nulla obligatio ibi nulla mora qḋ eſt no.⁊ tota die
ꝯtingit d fcõ.dꝫ ergo pbare h q dt hũc in penã ĩcidiſſe q̃ ipſe
poſſederit.nec ſufficit pducere eſtimũ qꝛ p eſtimũ ñ pbat poſ
1 ſeſſio.C.de rei.vẽ.ſole. ❡ †No.hñ an eccl'ia teneat ad refectio-
2 nẽ murorũ.xvj.q.j.q̃rta.p Arc.†An eccl'ia cadat a iure ſuo nõ
ſoluẽdo canonẽ vl' tributũ ea.l.plꝫ.p Arc.e.q.ſi qs.vid q̃ no.
in.l.j.C.de iure ẽphy.In gl.q̃ ĩcipit pẽſio.⁊ peritia vtet vbi ſub
noĩe miniſterij fuerit relictũ vt no.ʃ.q.mo.vſuſfru.amit.ſicut
Richar.in tex.ibi reliquiſſet.i.deceſſiſſet tpe quo fruct⁹ pẽde
bant,nõ aũt reliquit in teſtamẽto fructuario. Odofr.

SI initio vſus. In tex.ibi, reliquit iſtud
nõ eſt ppter naturã cõiũ
ctionis:ſed propter naturam conſolidationis.

Uſumfructũ. Abſolutoria lata in parte pro-
prietatis parit exce.iud. in alia
parte accreſcente.ſed abſolutoria in parte vſuſfructus nõ pa
rit exce.in alia parte accreſcente:qꝛ vſuſfructus accreſcit per
ſone nõ portioni:ſꝫ pprietas accreſcit portioni qꝛ ſublata vis
accreſcendi non haberet fundamentum.⁊ eſt mũltuz not.§.⁊
facit.ʃ.de vul.ſubſtit.l.ex fctõ.§.iulius longin⁹.⁊ no. bene hũc
§.q̃ in vſufructu accreſcẽdo requirit fundamẽtum relicti, ſꝫ
non durationis:ſed in proprietate requirit vtrũqꝫ. vnde tex.
qui diſtinguit hoc de ſnĩa debet intelligi de ſnĩa que eſt lata
ſuper iure de pſenti,non de ſnĩa negatiua relicti:qꝛ vtrobiqꝫ
ceſſaret ius accreſcẽdi cũ excluderetur primũ principiũ ⁊ ven
b tilaret cauſa inter eaſdẽ ſm intellectũ glo. ❡ No. etiaz hic q̃
ius accreſcendi equiparatur alluuioni. Bald.

d **QUoties.** [d] Ordo ſcripture deſignat ordi
nẽ volũtatis ⁊ ordinẽ proceſſus.
h.d.de conſe. diſt.ij.c.j.in chriſto pater.de libe.⁊
poſth.l.gallus.§.quidam recte.quia ordo inſpicit
c non ſolum inter perſonas ſed etiã inter vocabula.vt inter no
mẽ pprium ⁊ appellatiuũ qḋ illud nomen qḋ primo exponitur
preſumitur principale ⁊ aliud reputatur mercenarium ⁊ ap-
poſitũ cauſa ſolius demõſtrationis.vt.l.ſi ſeruus cõis.ʃ.de ſti
pu.ſeruo. ❡ No.pmo loco nominatũ anteferri cuz eſt eſtima
tio voluntatis.vide Dy.ʃ.de lega.j.l.ſi ita.

Additio Baldi.

QUoties. Inducit.ad.q.d electo ad duo of
ficia de qua dic in Spe.de cẽſi.v.
qd ſi qs.Itẽ inducit ad.q.q̃ illud ſtatutũ dicatur
poſtremũ qḋ ſequit in ordine cõpoſitiõis lꝫ ſimul
fuerit in ſnĩa ꝯfirmatiõis. ❡ In v.quoties. vide q̃ no.Inno.
de reſcri.cũ dilecta. ❡ In gl.no.p ordine.vide Dy.de leg.j.
ſi ita. ❡ In tex.ibi poſt dixi prius. ❡ No.ꝯiecturã ſumi ex or
dine ſcripture:ſi aũt eſt alia ꝯiectura validior illi ſta.de libe.⁊
d poſthu.l.gallus.§.j.⁊ multo magis pualet ſi ꝯſtat de incertis:
qꝛ incertis nõ certis locus eſt cõiecturis.de verb.ob.cũ titi⁹.
§.cũ ita.⁊ iſta eſt ratio.l.cũ pater.§.fideicom.de leg.ij.ſꝫ Ja.
bu.in.j.conſtitu.C.§.quibus.

Si a colono. ❡ Not.hic ex contractu agi ad de
liberationem.tene menti.h.d. hic
non ſunt alia.

a ❡ Ad operan
dum.Adde q̃
tenet acquire-
re viro ex ope-
ris artificiali-
bus vt per eũ-
dem Bal.in.l.
ſi.in ſi.C.d lib.
exhi.⁊ plenius
in.l.ſi vxorem.
in.ij.col.verſic.
denuo q̃ro.C.
de condi.inſer.
vide pet.de pe
ruſio in tract.
ſocietatis.iij.p.
in fin.⁊ p Bar.
in tra.de duo.
fra.in.ij.co.vſ.
iiij.q̃ro.⁊ adde
d.Ant.de pra-
to veteri in ei⁹
ꝯſi.incip.vere
crudelis qḋ eſt
poſt conſil.do.
Alex.de imol.
cix.in.iiij.pte.

b ❡ Stipuletur.
Adde eundem
Bal.in.l.fin.C.
de lit.conteſt.⁊
in.l.ij.in fin.C.
vt in poſ.leg.

c ❡ Uiliori.ad-
de bar.in anno
na.ʃ.de extra-
ordi.cri.⁊ in.l.
j.§.cura car-
nis.in.ij.opp.
ſ.de offic.pref.
vrb.⁊ adde q̃
tpe cariſtie pōt
nõ habens pa-
nẽ auferre ha-
benti impune.
Bart.in.l.j.§.
fin.ad.l.rhodi.
de iactu.

d ❡ Quoties.ad
huius tex.ma-
teriam vide fe
li.in.c.cum di-
lecta.de reſcri.
in vbo ordo.

Uniuerſorũ. In vſufructu vniuerſali lʒ muteť forma ſpecificata non deperditur vſuſfructus.ſecus in ſpeciali.ꝛ nota hunc.§.

Si vſuſfruct⁹. Heres teneť de mora ꝛ tardita te aditionis.h.d. Bald.

Uſuſfructus. Non dicitur vſuſfructus perti nere deſiiſſe ſi qs loco vſuſfruct⁹ eſtima.percipit que eſtimatio loco rei cum ſuis qualitatibus ſubrogatur.hoc dicit. Bald.

Qui vſumfructum. No. differen tiã vtrum le geť vſuſfruct⁹ rei informis:vt arce vel rei ĩformis: dom⁹:ciphi.pmo caſu ſi viuo teſtatore ẽ forma ad dita,ꝛ poſtea ſublata.ſcdo ſi ẽ forma detracta ꝛ alia ſubrogata non durat legatũ durat legatũ vſuſfruct⁹.rõ differẽtie eſt:qꝛ res pria magis in materia quã in forma cõſiſtit q̃ materia eſt eadẽ:ſʒ res ſcda magis ꝯſiſtit in forma quã ĩ mã.ꝛ ſcda forma nõ eſt eadẽ cũ prima deſierit eſſe in rerꝫ natura.nec aliqd facit ſilitudo qualitatis qꝛ in vſufructu reqriť pciſe identitas for malis.h.d.tex.cũ gl.ꝛ facit.ĩ.de le.iij.l.queſitũ.§.illud. Bal.

Stipulat⁹ ſum. Uſuſfructus exceptio finiť cũ pſona excipiẽtis,niſi taci te vel expreſſe ſit actũ qd exceptio tranſeat ad heredem. Bal.

Uſuſfructus. In legato vſuſfruct⁹ poſt morã ſuccedit obligatio ad intereſſe. h.d.cũ.l.ſeq.ꝛ facit.ĩ.de vſufructu leg.l.ſi vſuſfructus mihi in biennium ꝛ ibi redditur ratio:qꝛ non eſt idem vſuſfructus di uerſorum tẽporum,vnde nec poteſt mora vnius anni in alio anno purgari propter illam rationem. Bald.

Qũia qui. No.hãc.l.ꝛ vide Inno.extra de cen ſi.c.olim cauſam.vbi facit de hac.l. magnum feſtum. Bald.

Si alij vſuſfruct⁹. Rerũ. No.hic ꝙ ſi teſtator legat tibi primo vnã rẽ poſtea generaliter vſumfructũ oĩm ſuorꝫ bonorꝫ ꝙ nõ re ferť hec gñalitas ad eãdẽ rẽ cui⁹ eſt legata ꝓprietas.ſʒ ſi eſſet legata gñaliter eſtimatio vſuſfructus oĩm bonorꝫ deberet ẽt eſtimari vſuſfruct⁹ etiã illius rei ſpãliter legate.ꝛ eſt ratio:qꝛ tũc ſunt legata diuerſi generis ꝛ forme.ꝛ ideo pſumiť dupli catio.ꝛ dicit.d.Dy.ꝙ iſta.l.eſt caſus qõnis.quã mouet glo.ĩ. de leg.j.l.plane ꝛ facit.ĩ.de ali.l.ij.§.mella.tene bene menti.

Additio Baldi.

Si alij. In tex.ibi rerꝫ.vid oĩno qd no.Inn. extra de teſt.fili⁹.vbi dt ꝙ ſi legať res eccleſie nõ debeť eſtimatio,qd nõ credo verũ ſalua pace,ſicut ĩ re minoris doli.de fidei.cũ lex not.ꝛ.l. dotalẽ.de mi.te.nã res ecclie alienari põt ꝓ vtilitate ecclie ar. ĩ.de iu.dot.l.ſi.quãꝙ in ꝓprio pͥmonio beati Petri poteſt Inno.ſaluari.ar.de le.j.ap.iul.§.ſi.In gl.q̃ incipit.i.cõmodi tatẽ.in ſi.Opiniones hic poſite ſunt timore talis oppoſitiõis verũ qꝛ aut fuit relic.vſufr.vſufructuario deducto vſu.ꝛ non valet vt.ĩ.ſi vſufru.pe.l.j.§.j.ꝛ.l.p ſeruũ.§.ſi.de vſu ꝛ habi.aut nõ deduxit viſum.ꝛ tũc ĩ vſu debẽt ãbo ꝯcurrere.ar.l.ſi alij.de vſufr.le.ei⁹ timore dixerũt qdã ꝙ legauit fru.ſine vſu.Et ad l.p ſeruũ.§.ſi.rñdẽt ꝙ aut deducit ipſe vſus ꝓut eſt ſeruitus ꝛ vʒ vt hic aut ꝓut cõmoditas vtẽdi in totũ ꝛ nõ vʒ vt in ꝫ.Alij dicũt aut deducit dñs.ꝫ.ꝛ tunc ex lata ſui ptãte poſſet abuti. Et iõ vſuſfruct⁹ redderet inutilis nõ ſic ĩ vſuario q certo mõ dʒ vti nec põt trãſire ad abuſum.Alij dicũt ꝙ hic nõ fuit de ductus vſus ꝛ dicũt ꝙ in vſu ambo ꝯcurrũt.ꝛ hoc ꝙ ſupeſt ab vtriuſqꝫ vſu cedit vſufructuario iure vſuſfructus.ꝛ ſic in telligit hãc.l.cõcor.dic.l.ſi alij.l.ſi.Alij intelligũt alio mõ vt in ſi.huius gloſ.No.Iac.but.aliquando vni legať vſus alij vſuſfruct⁹ tũc nõ cõcurrũt in vſu,vt hic,qꝛ teſtator diſtin.nõ ĩplicite locut⁹ eſt nõ ob.ꝙ fructui ꝓut ſeruit⁹ eſt vſus ineſt qꝛ ꝯcedo,tũ inierit p poſteri⁹ nõ per prius.i.vt ꝓcedat vſurari⁹ in ſuo vſuf.vt hic ꝛ nota fructui vſum ineſſe vſui vero nõ fru ctuũ,ſed fruitiõe vſus ineſſe,fruitio eſt deductio vſus prout eſt ſeruit⁹ in actu vtendi qꝛ eſt nomẽ verbale qd ſignificat per modum fieri.fructus vero eſt acquiſitio quedam vſu pin guior.ꝛ ideo non ſubuenit vſu de ſerui.ſi tam auguſti.

Uſuſfructuarius. No.differen tiã inter facere ꝛ reficere.[a] hoc dicit. Bald.

Si extraneo. Etiã ꝓprietati q̃ etiã cõ ſeruať de iure ſpeciali cõ ſolidať vſuſfruct⁹ formalis.h.d.Et no.ex hac.l.cõ iuncta.l.mulieri.ꝛ titio.de cõdit.ꝛ demõ.ꝙ fortius eſt ius cõſolidatiõis ꝙ ius accreſcẽdi.Itẽ no.glo.huius.l. que dicit qd licet teſtamentum non expugneť de iure ciuili:ſʒ de iure pretorio habet locum aut.cauſa. Bal.

Additio Baldi.

Si extraneo. In tex.ibi legata ſimpli citer nõ nominatim a pre torio.l.ij.de leg.iij.ꝛ eſt ratio.vt.l.ab eo.Sʒ nonne eo ipſo qd teſtator grauat me vr̃ mihi relinqre:dic ꝙ nõ.Sed cõtra videť de leg.ij.titio.§.ſeia.vbi Dy.dt qd ſub ſtituẽdo directo nõ videť relinquere.ſʒ p fideicõ grauãdo ſic. Sed in ſubſtitutione.ꝛ facit de here.in ...i ex facto etiam.ꝛ.l.lu cins.l.ſi quis ita pecu.e.ti.Sed nõne a preterito relinquiť re petẽdo legata ab inteſtato:Rñ.ꝙ ſic.ſed ab inteſtato hñ põt relinqui a preterito.ex teſtamẽto non.vnde dicta lex.ij.intelli gitur de teſtamento ꝛ adde qd no.in aut.ex cauſa ꝛc. Bal.

Additio Baldi.

Si abſentẽ. Siluã. No.bene.§. In Zriũ fa cit.ꝫ.e.ex ſilua.ꝛ.l.ſeq.ſed intellige ꝙ lʒ hic ſilua nõ eſſet cedua tamen erat in vſu.ꝛ idem intelligas in fructibus immaturis.ſecus ſi eſſent adeo immaturi ꝙ non eſſent in vſufru.ſm Fran.accur.Item no.quod ſi colligatur oliua non matura refert plus fructuũ quam oliua matura[b] quod dicit hic tex.ſm gl.ipſius.

Si abſente. In tex.ibi ſiluã.vide Inn.ex tra de deci.cõmiſſum.Quali ter eſtimetur damnũ datũ in herba[c].vide in ſpec. de in iur.§.ſequiť.ver.ſed qũo.Qualiter probetur futurum damnum ex facto de preſenti vel futurus redditus qualiter probetur.vide vt no.C.de vſuris.ſi ea lege.

Titius meuio. Nota ꝙ legatari⁹ cui imminet reſtitu tio recuperat expenſam ab eo cui tenetur reſtitue re.hoc dicit. Bald.

Titio. In tex.ibi inutiliter.ergo nõ eſt legatũ purũ:ſed nullũ.nec obſt.C.de here.inſti. l.extraneũ:qꝛ ibi loquiť in inſt.heredis in legato.ꝛ facit.l.ſi.ĩ.de ma.te.ꝛ Richar.dicebat contrariũ: ſed non dicebat veritatem. Bal.

Additio Baldi.

Titio. Sed purum vr̃ eſſe legatum:vt no. C.de here.inſti.extraneũ.Contra ꝙ fa cit de condi.ꝛ demõ.heres meus.Rich.In gl. que incipit not.qd non poteſt in fin.contra in.l.ex traneum.ſed hoc melius no.Richar. Bal.

Sub cõditione. No.hic cãm exci piendi cõſiderari qua mente.i.cuius contemplatione ſit facta excu ptio.ſic.ĩ.cũ predio.l.ſi in venditione. Bal.

An vſuſfruct⁹. In vſufr.reli.ciuitati durat centum annis. h.d.ꝛ vide Sal.C.eo.l.antiqtas.ꝛ ad hoc ſemp al lega hãc.l.ꝛ eſt ar.ꝙ vita ciuitatis preſumať ẽẽ cẽ tum annorũ,ſicut vita hoĩs longeui:breuiter vr̃ in emphy teuſi cõceſſa ciuitati qꝛ cũ emphyteuſis de ſui natura habeat naturã tpaliter vr̃ ꝙ finiať p centũ annos.ꝛ idẽ etiã vr̃ in feu do.ꝛ iõ iuriſditiones quas habẽt ciuitates in feudis egẽt re nouatione de centũ annis in centũ annos.ar.huius.l. Bald.

Additio Baldi.

An vſuſfructus. Uide omnino p Sali.de cu.C.de vſufr.l.antiquitas.vbi collige ꝙ ſi non extat me moria debet intelligi vſuſfruct⁹ fictus,ſicut ſi ſunt elapſi centum anni.Item an ſit idem in vſu ſolo,vide ibi.

Dominus. Querela inofficioſi teſta menti ſicut reſcindit legatuꝫ ita reſtituit integrum ius primeuumqꝫ erat a le gato confuſum adde quod not.in.l.propter vene ni.§.nep.ĩ.ad ſille.hoc dicit.

Per fideicõmiſſum. Alle. ad duo.pͥo ꝙ teſtator poteſt ꝓhibere ius accreſcendi ꝛ eſt verum in legatis ꝛ fideicommiſ ſis ſʒ nõ eſt verũ in inſtitutiõe hr̃dis:nec in ſubſtitõne directa: lʒ ar.ꝫ ex cõiũctiõe duarũ.ll.de here.inſti.l.j.§.ſi ex fundo.ꝛ in l.ſi.erat vniuerſalis inſtitutio interpᵗatiua nõ vera.ꝛ erat in ſtitutio in re certa.vbi põt ꝓhibere ius accreſcẽdi:ſʒ in inſti tutiõe vniuerſali ex autoritate iuris etiam inuito teſtatore ne reperiať habere heredẽ ꝓ pte ꝛ p parte nõ qꝛ ius habẽdi here dẽ eſt indiuiſibile.vt.l.j.ꝛ.ij.ꝛ.l.ſi ſeru⁹ cõis ab ex.ĩ.de ac.here. Secundo alle.iſte ꝙ in legato alimẽtorũ non hʒ locũ ius ac creſcendi.Et eſt ratio:quia iſtud legatũ naturaliter eſt ceſſu tũ.ꝛ iõ forte ẽt eſt in legato veſtitus ꝛ veſtimentorum.ꝛ no.hũc.§.Dubitaui vtrum in legato ꝛ p dote habeat locũ ius ac creſcendi,tamen credo ꝙ ſic.qꝛ dñs recipit augmentum ꝛ di minutionẽ.facit.ĩ.de impenſis.l.qd dicitur ꝛ ibi no. Bal.

Additio

a Et reficere. vide ſpe.in tit. de expen.§.j. ver.ſi autem.

b Natura.ſʒ adõ ꝙ min⁹ bo nuʒ eſt oleum. vt.i.pẽ.d vſuf. lega.

c In herba. vide Flo.in.l. ait lex.ĩ.ad.l. aquil.ꝛ not.in l.inde.nerati⁹. §.ſi in fagis.e. titu.

Additio Baldi.

DOminus. Circa ius accreſcēdi.in hereditarib⁹ no.qō eſt ō iure ciuili de le.ij.Itē ꝙ ꝑ fictionē.vt no.ad tre.apud iul.§.idē iul.Itē ꝙ ꝯiūct⁹ vr̄ q̄ſi ſubſtitut⁹ de le.ſi titio.§.iul.Itē qō exiſtētia ſui hr̄dis nō tollit ius accreſcēdi.ō act.here.cū hereditate.⁊ ar.ad tert.l.ij.§.ſʒ ſi ſint.ar.ꝯ.C.vñ lib.q ſe pr̄is.⁊ de ſuis ⁊ legitimis.l.j.§.ſciēdū.Sed dic ꝙ erit vtile ius nō directū ad tre.papi.⁊.ō.l.cū heredi.¶In tex.ibi legauit.ſ.cū nō deſierat pertinere ad fructuariū al's ꝯ:vt.j.ō euic.fundū cuius ad hoc facit.j.q̄ñ dies leg.ce.l.ſi dies.Ric.Bal.

DEfuncta. Pēſio debita ꝑ fructib⁹ iā ꝑceptis ꝑtinet ad heredeʒ fructuarij lʒ deceſſerit añ tp̄s appoſitū ſoluēde;pēſionis.h.d.⁊ eſt multū notabile.¶Pone prelat⁹ recepit fruct⁹ toti⁹ anni,morit̄ ante annū,qd fiet de fructibus? Ray.dt hic.tu dic qō ꝑ Arc.i.c.ſtatutū de teſt.lib.vj.¶Vel pone ep̄s locauit certos fundos ad q̄nq̄ēniū ⁊ ꝑ toto tp̄e recepit pēſionē,morit̄ vl' tēpus locatiōis finitū qual'r conſulet̄ ſucceſſori?dic ſaltē ꝑ modū excluſiōis:q꜡ poterit eū repellere.l.ſi quis domū.j.de vſu.⁊ ꝑ Inn.in.c.dilecto.extra ne p̄la.vices ſuas.In gl.q̄ incipit hec fructnaria.l.fi.adde ꝙ no.in ſpe.de emphy.§.nūc aliq̄.ver.x.q̄rit̄.⁊ ꝑ Arch.xij.q.j.alienatiōes in fin.xxj.q.ij.c.ſi quis per quas remiſſiōes ptʒ de preben.⁊ vide qō no.j.ſi cer.peta.l.ſi quis nec cauſam.§.res pignori.

Sempronio. Legatū ſexte ptis redditū oleris ⁊ porrine cēſet̄ legatum vſuſfructus,tñ cenſet̄ legatū annuum:q꜡ nō hʒ tp̄is limitationē.

Additio Baldi.

DEfuncta. Vide in ſpe.de emphy.§.nunc aliq̄.v.x.q̄rit̄.vide oīno.ar.xij.q.ij.alienatiōes.i fi.xxj.q.ſi qs.vide ꝙ legit̄ ⁊ no.j.ſi cert.pet.ſi qs nec cām.§.res pignori.In text.ibi quot annis.¶No.ꝙ ſi relinquo alicui modiuʒ frumēti ex tali fundo meo ꝙ ſingl'ſ annis videor legare.In tex.in.§.ſempronio.vide per Cy.C.de bo.dā.ſi fili⁹.⁊ Su.C.de p̄ſcri.xxx.an.male.vide oīno.Arc.j.q.ij.ſciēdū vide.j.de act.emp.l.creditor.§.inter.Pater ſancte.in.q.qua q̄rit̄,an illud qō ſolitū eſt p̄ſtari archidiacono de campania in eccleſia leodienſi in ſuo iocūdo aduētu veniat in locatiōe fructuū archidiaconat⁹ de qua lect.inſtrumētū exhibetis.dico ꝙ nō:q꜡ illō ſolū venit qō debet̄ archidiaconatui.vt v̄ba inſtrumenti oſtēdūt,ibi dū dicūt rōne archidiaconatus ⁊c.Illud aūt de quo q̄rit̄ nō debet̄ archidiaconatui,ſʒ magis p̄ſone archidiaconi.ad hoc.ff.ſi qs in frau.pa.l.j.§.añpe.⁊ hoc ꝓbat̄ ſic quicūqʒ marit⁹ ſeruū dotalē manumittens cōſequit̄ in bonis liberti,nec reſtituit vxori bñficiū:tñ qō in eū libert⁹ ꝯtulit hic in reſtitutiōe nō venit vt.ff.ſol.mat.l.ſi vero.§.Itē q̄cquid.⁊ ꝑ hoc.ff.ad treb.l.debitor.§.fi.Et v̄ba ꝯctus ſunt referēda ad eā que certā formam erogationis annue habuit nō in certā libertatis volūtatē:vt ſcribit̄ ꝑ hec v̄ba.in text.ff.de annuis lega.ſeio.§.medico.Et multū refert inter ꝓteſtationē q̄ debet̄ rōne regreſſus ⁊ aliaʒ q̄ actū ingrediēdi nō reſpicit,vt colligit̄ ex ſolutiōe duarum legū q̄ inuicē ꝯtrari vident̄.ff.de vſufru.lega.l.q̄ro.s.de leg.iij.his verbis.§.aliū quod no.bene facit.C.ne de ſtatu.defun.l.ſi iure.in fi.Ray.¶In gl.q̄ incipit hec fructuaria.ibi,argu.qō pēſiones.vel dic qō in hac.l.preſtat̄ ex cōuētione in.l.venditor.§.ſi cōſtat.preſtat̄ ex ꝯſuetudine.vñ nihil faciūt ad q̄ōneʒ noſtrā.Sed dic ꝙ obligatio eſt pura neqʒ ſuſpēdit̄ a ꝯditiōe tacita,vel exp̄ſſa:ſed in hoc ſuſpēdit̄ q꜡ oīs agēs dʒ implere ſi vult ſibi impleri.vt.l.iul.§.offerri.ff.ō act.em.⁊.j.de p̄ſcri.v̄b.naturalis.Aut ergo ꝯuenit̄ ad patientiā vt inhabilitare patiat̄ ⁊ repellet̄ cōduct⁹ ⁊ vbi preſtet mercedē primo ⁊ hoc mō in p̄n.dñs ꝯſequit̄ mercedē.Aut nō cōuenit̄ ad patientiā,ſed agit ad mercedē ⁊ tūc p̄ſtita patiētia.Et ita impleto ꝯtractu ex pte ſua agit vt impleat̄.s.q̄ p̄ſentia qualiter preſtet̄ habes ꝑfecte.s.de vſufru.l.iij.§.dare.⁊.C.de vſufru.ꝯtro.ſm̄.Jaco.but.⁊ alios doc.ſi dicas fructuū ꝑceptio eſt cā mercedis.ergo p̄cedet ſuū cauſatū?Rñdeo in cā efficienti eſt verū ꝙ p̄cedit cauſatū.ſed iſta eſt cā finalis q̄ precedit in intētione tñ ſequit̄ in executiōe.Quid de partiario colono?reſpōdeo cū debeat preſtationē facere ex fructib⁹ nō tenet̄ ante eos perceptos.vt l.nec ſemel.§.ſi inhabitat̄.Itē cū remiſſio mercedis ob ſterilitatem fiat quomodo cogitur colonus minime colens añ ſoluere qō fit:certum caſum remiſſionis nō euenire reſpōdeo:q꜡ caſus iſte conſideratur,in inquilino eſt clarus vt.l.itē querit̄.§.qui impleto.j.loca. Bal.

ARbores.Quicquid. Not.qō vſufructuarius non tenetur colono niſi ſit dictum ꝙ penſiones pertineant ad eū q꜡ tunc hoc tacite videtur actum quod eſt no.

SI cuiuſcunqʒ.Si fund⁹. Etiā ꝯ ciuiliter poſſidentē rei vēdicatio pōt intentari.ad hoc alle.maxime ꝑ Dy.inſti.de act.§.j.⁊ generaliter ſn̄ia lata ꝯ ciuiliter poſſidentē tm̄ mādat̄ executiōi.no.in.l.ij.C.vbi in rē actio.⁊ facit qō no.in ſpecu.de act.ſeu.peti.§.ſequit̄.verſ.ſed nunq̄d is q ciuiliter tm̄ poſſidet.⁊.j.ſi cui plus q̄ꝫ per.l.falci.ſi heres.¶No.qō vbi contra eundē poſſeſſorē ꝓprietarius intentat rei vendicationē ꝑ ciuili poſſeſſiōe ⁊ vſufructuarius cōfeſſoriam ꝑ naturali,quod ſi ius vſufructuarij eſt liquidum per confeſſionē ptiū,qō reſtituit̄ ei naturalis poſſeſſio.remanet aūt in litem ſola ciuilis poſſeſſio ſup qua fundat̄ rei vēdicatio.¶Si v̄o ius vſufructuarij eſt ꝯ dictū ⁊ obſcurū differt̄ ꝓpter pendētiā litis ꝓprietatis:ſed interim eſt cauēdū de fructib⁹ reſtituēdis vſufructuario i caſu victorie:ſimile in.l.vniuerſas.C.de p̄ci.impe.offer.⁊ ſi no cauet̄ loco cautiōis i loco ſolutiōis mittit̄ interim i poſſeſſiōeʒ.Sic ad carbo.l.ō bonis.§.q pupillo.¶Itē q꜡ cautio q̄ interponit̄ ab aliquo tāq̄ꝫ a ꝓprietatio declarato ꝓpterea qō nō ſit proprietari⁹,nō afficit eū.¶Itē no.qō iſta litera vr̄ velle qō differat̄ qō vſuſfruct⁹ ꝓpter litē ꝓprietatis,nā p̄ſona ꝓprietarij eſt neceſſaria in traditiōe vſuſfruct⁹ ⁊ interim nō cōſtat de ꝓprietate.⁊ iō eſt in ſuſpēſo.ſimile.de peti.here.l.ſi hr̄ditatē.⁊.j.de excu.tu.l.qō diximus.nec ob.s.de rei vē.l.is a quo.q꜡ ibi lis ſcdō mota nō ſub alternat̄ prime:nec depēdet ab ea hic ſic.ar.ad hoc.j.ad carbo.l.iij.§.cū extaret.⁊.j.depoſi.l.j.apud iuli.⁊ j.de exce.l.fundi.⁊.l.fundū.ſʒ gl.aliter itelligit.ſ.qō in lite proprietatis nō inducat̄ dilatio in reſtitutione vſuſfructus:ſʒ ex eo q꜡ vſuſfructus erat negatus:ſm̄ hoc non impeditur ventilatio:ſed reſtō,dūmōdo liquidetur de vſufructu,ſm̄ primā expoſitionē ſuperſedet̄ in vētilatiōe cauſe de vſufructu quaʒ expoſitionem magis credo eſſe de intellectu litere.

Additio Baldi.

CVíuſcūqʒ. In tex.in.§.ſi fundum.vide in ſpec.de act.ſeu.peti.§.ſeq.in ver.ſeq.nunquid is qui tantum ciuiliter poſſidet,vide ſi cui plus quam per.l.fal.l.ſi heres.

VSufructuarius.Si viuariis. No.ꝓpter difficilē quaſi impoſſibilis reputat̄.⁊ ad hoc alle.⁊ vide qō no.Inn.extra de deci.c.nō eſt.¶Itē no.qō q̄ñ agit̄ de ꝓbādo numerū ſufficit ꝓbari numerū,lʒ ſinguli numeri ꝓbari nō poſſint.Et eſt hec determinatio q̄ſtionis dicit ſtatutū qō ꝓpoſita nō valeāt,niſi ſint facta in cōſi.ducentorū ciuiū teſtis interrogat⁹ ſi fuerint ducēti dt ꝙ ſic:q꜡ numerauit.interrogat⁹ q ſint vel fuerint in p̄dicto ꝯſilio dt qō nō recordat̄.dico ꝙ talis teſtis plene ꝓbat numerum,licet ſingula numeri non probet per iſtū tex.Bal.

QVod noſtrū. Nō tñ trāſfert is q ſolū hʒ vſumfructū formalē.vide qō no.s.in.j.ꝯſtitutiōe.ffor.§.nos vero.in gl.⁊ de iuſtitia ⁊ iure.l.manumiſſiones. Bald.

CVm fructuari⁹. Si vſufructuarius vult cedere vſumfructū nō tenet̄ ad onera pp̄ vſumfructū incumbentia.h.d.⁊ no.hñ hāc.l.facit.s.e.l.ſi abſentē.¶Et no.ex hac.l.ar.ꝙ ſi emphyteuta vult relinquere fundū,nō tenet̄ ad canonē ſm̄ Ric.de hoc no.de ꝯſti.q̄ in eccleſiar̄.⁊ vide Jac.j.de dā.infec.l.ꝑtor.ait.§.hoc edictū.⁊ in ſpec.de emphy.§.nūc aliqua.ver.cxxviij.¶Itē eſt ar.ad feudū qō renūcians feudo non teneat̄ ad ſeruiendū[a].Spec.dicit contra cuʒ conueniat̄ ex ſua ꝑmiſſiōe ad hec.j.locati.l.ſi in.l.§.ſi domus.in ſpe.de feudis.§.q̄m.ver.xxviij.eadē ratio eſt etiā in emphyteuta de quo.s.dixi.facit qō no.Dy.j.de lega.ij.l.imparor.§.ſi certū.⁊ Jac.j.ſolu.ma.l.cū mulier.el.ij.⁊ qō no.in Spec.de cēſi.v.iteʒ pone quedā vicina.⁊ ꝑ Suli.de couſtit.pec.l.lucius.⁊ Arch.xxij.q.v.c.de forma.Itē facit hec.l.ꝙ ſi ruſtico eſt impoſita collecta rōne alicuius domūcule quā poſſidet.⁊ intantū ſunt multiplicate collecte ꝙ excedāt valētiā illi⁹ domūcule ꝙ renūciādo illi domūcule nō cogit̄ ad collectas.¶Sʒ in ꝯtriū facit q꜡ iſtud onus eſt iā cauſatū.vt.j.ad munici.l.icola.⁊.l.is Preterea iſtud nō eſt onus reale tm̄:ſed eſt onus annexū p̄ſone ꝓpter rē.vt in.l.ſi p̄ſcripto.§.fina.j.de mune.⁊ hono.ergo nō dʒ liberari cedendo rei.nec ob.l.noſtra.q꜡ onus de quo hic loquit̄ nō erat in obligatione.¶Itē res erat ſola ⁊ immediata cauſa oneris.⁊ ſic non ob.⁊ facit ad predicta determinatio l.ſeq.que dicit ꝙ vbi quis ⁊c.quam.l.no.hic ⁊c. Bald.

[a] ¶Ad ſeruiendū.Adde car.in cle.ij.§.deni ꝙ.vij.qō.de re iudi.⁊ eundem Bald.in.l.j.ix.col.verſ.quedā eſt.C.de ſentē.que pro eo.

Additio Baldi.

CVm fructuari⁹. Vide oino i ſpec.de cēſib⁹.v.Item pone q̄dā vicina.vbi dr qō hec lex hʒ locū in ſeruitu.p̄ſonali.ſecus in prediali niſi renunciaret̄ predio dominātí quod eſt

notandũ vide oĩno Guli. de cu. de ꝯſti. pec. lucius. ⁊ p Archi. xxij. q. v. de forma vide de aq̃ plu. cũ quo. Per literã. iſtã ⁊ per l. j. c. ſi abſentẽ cõſuenit. dt ꝙ emphyteuta põt relinquere fundũ in quo hꝫ vſumfructũ ſi ſibi ꝓſpere nõ ꝓcedit. Ric. de hoc no. extra de conſti. q̃ in eccleſiarũ. ⁊ hoc quo ad futurũ nõ quo ad pẽſionẽ p̃teritã. vt. ĩ. l. incola. ĩ. ad munici. vid̃ Ja. de' dam. inſe. pretor. §. pone edictũ. vide Dy. de leg. ij. ĩ. l. pater. §. fin. vide in ſpec. de emphy. §. nũc aliqua. xxj. qõ. v. cxxviij. ⁊ de feu. §. quã. ver. xxviij. vbi dicit ꝙ feudatariꝰ nõ põt renũciare dño inuito: qꝛ ei obligatꝰ. nõ obſt. hec lex qꝛ hic fructuarius nõ eſt aliq̃d obligatꝰ niſi in cõſequẽtiã vſufructꝰ. Jdeo ei renũciat ⁊ ſublato p̃ncipali tollitur acceſſoriũ. ¶ Jn tex. ibi eũ debere hoc eſt. qꝛ ceſſat cã p̃ſtatiõis ⁊ ceſſante cã ceſſat effectꝰ: ſecus ſi aliud eſt in cã preſtans, quam ipſa res. vt. C. de pig. l. j. Bal.

Sed cum fructuarius. Ubi qs conuenit̃ ex ſuo facto non liberatur cedendo rei ⁊c.

Vetus. Jn tex. ibi ꝑtinere iure dñij hꝫ Frã. accur. No. qõ hõ nõ eſt in fructu. non enĩ dꝫ hõ ꝓpter ſuã dignitatẽ quã hꝫ vltra oẽs al's creaturas iudicari ad paria cũ alijs rebꝰ infimis. Et iſta fuit rõ bruti ⁊ vltra. ⁊ ſemp allegat̃. hec. l. ⁊ facit ad qõnem ꝓ illo qui emit gabellã fructuũ vtrũ ad eũ ꝑtineat gabella q̃ imponit̃ pro capitibꝰ hoĩm ſicut eſt ĩ q̃buſdã locis cõſuetudo qõ pro quolibet hoĩe, qui naſcit̃ aliq̃d fiſco ſoluat̃ ⁊ certe nõ: qꝛ gabella fructuũ non cõprehendit partꝰ mulierũ, vt hic cũ ſimilibꝰ, loquor de his qui naſcũtur ſerui: qꝛ de liberis hominibus non eſt dubium qõ non ſunt in fructu. Bald.

Quid ergo. §. Sed. qõ dr. Not. differẽtiã inter vniuerſale ⁊ ſpeciale. nã ĩ vniuerſalibus vnum ſubrogatur pro alio: ſed non in ſpecialibus. facit ſ. e. ti. l. vſufructuarium. §. ſi vinarijs. Bald.

Si dominus. Jſta lex vr̃ dicere ꝙ ſi habẽs nudã ꝓprietatẽ legat vſumfructum videat̃ legare ſolã ſpeciẽ. ꝯſolidationis ⁊ in eo caſu admittit̃ fructuariꝰ ad legatum et non ante. facit. ĩ. de leg. j. ſeruũ filij. ⁊. l. ſi domus. §. ſi. de vſuf. leg. l. ſticho. ⁊. C. de le. l. vxor patrui. gl. dicit cõtrariũ. ⁊ eã no. nõ obſtant contraria, qꝛ loquuntur in iure canonico. illa l. cum ſeruum filij videtur multum obſtare.

a ¶ Unã. Adde eũdẽ Bal. in. l. j. C. de lega. here. p illum tex. et limita niſi vna ſit fortior pluribus: vt p Alb. ĩ. c. ſuggeſtium. in fin. de iu. pat.

b ¶ Jn ſingularitatẽ. Addõ fe. c. oẽs. j. di. ⁊ ꝙ ibi digi. ĩ apoſ.

¶ De vſufructu accreſcendo. Rubrica.

Additio Baldi.

¶ Uide in ſpeculo de dona. in prin. ver. quid ſi pluribus.

1 ☞ Jus accreſcendi in quo eſt fundatum.
2 Ueniẽs ꝓpter defuncti volũtatẽ hꝫ tacitã d̃functi volũtatẽ.

Quoties. Jnter legatarios vſufructꝰ ſi ſunt cõiũcti hꝫ locum ius accreſcẽdi, ſecꝰ ſi ſunt oĩno diſiũcti. h. d. in p̃n. ¶ Jn tex. ibi ſeparatim re ⁊ v̑bis ſm Frã. accu. ¶ 1 † No. ꝙ ius accreſcẽdi eſt fundatũ ĩ ꝯiũctiõe. ⁊ iõ vbi nõ eſt ꝯiũctio aliq̃ ibi nõ eſt ius accreſcẽdi. ius ergo accreſcẽdi cãm habet a cõiũctiõe. nec obſ. ĩ. de cõdi. ⁊ demõ. l. mulieri ⁊ titio. qꝛ legit̃ de legatario qui admittit̃ ex diſpẽſatiõe legali ꝓpter volũtatẽ defuncti cui nõ eſt attributũ ius accreſcẽdi. ⁊ eſt ratio: qꝛ ius accreſcẽdi req̃rit tacitam ſeu preſumptam volũtatẽ teſtatoris. vt no. ĩ. ad Treb. 2 l. apd̃ iul. ⁊ de leg. ij. l. ſi titio ⁊ meuio. §. iul. ¶ 2 † Cõſtat autẽ ꝙ ille q̃ venit ꝓpter voluntatẽ defuncti habet tacitã voluntatẽ defuncti vt no. in. l. j. §. vel maxime. ĩ. de colla. bono. ¶ Modo habes intellectũ. l. mulieri ⁊ titio. que eſt. l. ſingularis. Bal.

Deniq̃. Ex legati ꝯiunctiõe procedit ius accreſcendi. in vſufructu. h. d. nec ob. ĩ. de leg. ij. l. ꝓculo. qꝛ ibi in legato proprietatis, ⁊ eſt ratio differẽtie, quia legatum vſuſtructus fundatur in perſona dominorũ: vt. ĩ. de ſti. ſer. l. vſuſfructus. Sed legatum proprietatis vadit ad eos per quoddã medium ⁊ per obliquum. vt. ĩ. de acqui. here. l. placet. ⁊ de leg. j. l. cum filio. ⁊ vt le. no. caue. l. j. §. minorem. Eſt autem potẽtius ius directum quam per obliquum. vt. ĩ. de fideicom. liber. l. filius. §. erit. Bald.

Idem ait. Coniunctus coniunctione legali prefertur coniuncto tantum, quantum ad ius accreſcẽdi in vſufructu. h. d. ⁊ no. quod coniunctus legis autoritate interpretatur eſſe coniunctus re ⁊ verbis. ⁊ glo. dicit quod hoc eſt notandum. Bald.

Idem eſt. Hoc dicit qõ cõiũctus ⁊ re ⁊ verbis prefertur coniuncto re tm̃, ⁊ eſt ratio: qꝛ due a rationes vincunt vnam[a] facit. ĩ. de leg. iij. l. re coniuncti ⁊c.

Interdum. Jnter cõiunctos re tãtũ ꝓcedit ius nõ decreſcẽdi in vſufructu ⁊ expeditã in acquiſitiõe, quã ex acquiſiti admiſſiõe, lꝫ ſecus eſſet in proprietate. h. d. notabiliter multum. ¶ Jn tex. ibi, concurſu, ſcilicet interueniẽte. ¶ Jn tex. ibi. §. repudiãte. ⁊ ſic ceſſante ꝯcurſu. ¶ Jn tex. ibi: ſed in vſur. not. tex. q̃ nõ eſt alibi. ¶ Jn tex. ibi ius accreſcẽdi large ponit̃ tã ꝓ iure accreſcẽdi, q̃ pro iure nõ decreſcẽdi. ¶ Jn tex. ibi. ergo quotidie. ſ. ſucceſſiue ⁊ eſt ratio: qꝛ nõ recipit in inſtãti plenã cõſummationẽ. vt. C. de vſufructu. l. corruptionẽ. ⁊. ſ. ti. j. l. iij. dare. qꝛ quotidie naſcit̃ quodãmodo reſpectu futuri tp̃is vr̃ procedere ius accreſcẽdi magis quã expedita acquiſitione q̃ ex acquiſiti admiſſiõe quaſi ſemp alias ſup reſpectu futuri tẽporis ſimilis. Nota. ꝙ nõ eſt ita in proprietate. quia perfecte acquirit̃ in inſtãti ⁊ nõ habet dependentiam de futuro ⁊ iſta eſt ſubtilis ratio iſtius. §. ⁊ tene menti ſed dubiũ eſt de emphyteuſi vtrũ cẽſeatur ad inſtar vſuſfructus, vel ad inſtar proprietatis. in emphyteuta enim cadit inſtantanea traditio nec ſibi eſt ſucceſſoria obligatio ⁊ videt̃ idẽ qõ in ꝓprietate. Contra vr̃ idẽ qõ in vſufructu. qꝛ acquiſitiõe nõ eſt ꝑpetua: ſꝫ tp̃alis. vnde ꝓ tp̃e quo nõ erit vr̃ ꝓcedere ius accreſcendi quaſi ex impedita acquiſitione p rõnẽ litere nõ habet locũ in ꝯctu q̃ñ ꝯ̃ſtitur ſup vſufructu, vt patet ex verbo cõſtituit̃ qõ ad contractus refert̃ ⁊ verbũ legat̃ qõ ſequit̃ ⁊ refert̃ ad vltimã voluntatẽ: ſed de hoc dic vt nota. ĩ. de verb. obli. l. ſi mihi ⁊ titio. ⁊ facit qõ no. in Spe. de dona. in prin. ver. q̃d ſi pluribus. ⁊. C. de ca. tol. l. j. ad fi. ¶ Jn gl. vltima premitte ad euidẽtiã ꝙ cõiunctio tripliciter fit. vt no. ĩ. de pecu. le. l. quidam. ⁊ hic premitte vltra aliaꝫ diuiſionẽ que fit hic ⁊ in. l. re cõiuncti. ¶ Jn. e. gl. ibi vl' ſeparati, q̃ñ in diuerſis orationibus pondus ergo verbalis coniunctio. ſtat in eadẽ rõne vt. C. de cadu. tol. l. j. §. is ita varie põdus verbalis diſiũctiõis ſtat in diuerſis orationibꝰ. vt hic ⁊ ibi realis vero ꝯiunctio eſt quot̃. ad eandẽ rẽ cõcurrit̃ q̃ per teſtatorẽ nõ eſt diuiſa inter legatarios. vt inſti. de leg. §. ſi eadem. ¶ Jn ea. gl. ibi, admitto: qꝛ plus paris potentie ſunt coniũctio realis tm̃ ⁊ v̑balis tm̃. ĩ. de le. ij. l. meuio. Ultimo adde hic ꝙ digi. ſ. tit. j. l. dñs. §. fina. ¶ Jtẽ adde qõ indiuiduis ꝓprie nõ reperit̃ ius accreſcẽdi, vel nõ decreſcẽdi. Et iõ ibi nõ eſt differẽtia inter ꝯctus ⁊ vltimas voluntates. vt. ĩ. com. pred. l. predium vt. ĩ. quẽadmodum ſer. amit. l. aquam. ⁊ ar. ĩ. de euic. l. rem hereditariam.

¶ Additio Baldi.

Quoties. Jn glo. q̃ incipit imo in caſu hic portio d̃ficit ꝑ repudiationem ibi deficit iudicio teſtatoris deficit in totũ, hic pars lꝫ ibi contra voluntatẽ teſtatoris admittatur mulier tñ nõ hꝫ ius accreſcẽdi ille q̃ admittit̃ cõtra volũtatẽ teſtatoris loquor in legat. vl' ĩ diuerſo iure nocẽ. ⁊ diuerſos caſus. Et iõ rep̃ſentat̃ oĩno diſiũctio. iõ ceſſat ibi ius accreſcendi. ⁊ facit ꝙ mulier que admittit̃ ex diſpẽſatiõe. §. hic p̃ſenti. d̃ iſti. emp. nõ habeat ius accreſcẽdi ⁊ puto qõ verũ ſit qꝛ ex tacita voluntate no. ad Treb. ap. §. j. de lega. ij. ſi titio, vel meuio. §. iul. nec dꝫ admitti partim ſm voluntatẽ ꝑtim ꝯ̃, de ꝯdi. ⁊ demõ. titio ſi non nupſerit. Triplex eſt ꝯiunctio verbalis ſola, realis ſola, ⁊ ꝑmixta realis ⁊ v̑balis ſil'. Jtẽ ꝯiũctio alia hoĩs alia legis: alia ĩdirecta vt. l. ⁊ ꝓculo. alia directa. Jtẽ ꝯiũctio v̑balis alia exp̃ſſa que fit verbis expreſſis. alia tacita vt q̃ñ p̃nc. rep̃ſentat copulam. Jtẽ expreſſa fit tripl'r ꝑ cõiũctionẽ vt pariter ꝑ coniunctã dictionẽ, vt onus ꝑ cõiũctã orationẽ vt vobis lego decẽ. Jtẽ copula alia cadit in terminos ſeparatos oĩno. vt. l. j. ſ. de inſa. alia cadit inter terminos ꝯnexos: vt lego tibi decem ⁊ ſeio eadẽ. x. alia v̑o inter res vt lego hoc ⁊ illud, alia inter pſonas vt lego tibi ⁊ ſeio decẽ. Jtẽ diſiũctio eſt duplex vna q̃ diuidit mẽteꝫ ⁊ v̑ba vt lego timidiã, ſeio lego aliã dimidiã. alia q̃ diuidit mẽtẽ ⁊ nõ verba vt cũ dico lego vobis equalibꝰ portiõibꝰ. Jtẽ inter ꝯiũctos re tm̃, vel ꝯiũctos re ⁊ v̑bis hꝫ locũ ius nõ decreſcendi. ſꝫ tex. in hac. l. j. in p̃n. vr̃ dicere ꝙ habeat locũ ius accreſcẽdi ſi v̑bũ tẽdit ad ius accreſcẽdi. Jtẽ ius accreſcendi eſt ius ſꝫ ius nõ decreſcẽdi eſt alienatio q̃dã nõ ius ꝑ ſe nec ex eo ſꝫ ex ipſa diſpõne finaliter intentat̃. Jtẽ v̑bũ dr determinatio, ſeu determinãs copulata ad v̑bũ dicunt̃ determinabilia. ⁊ quoties vna determinatio determinat plura determinabilia: aut determinat ad vnũ finẽ ⁊ determinat ea nõ vt plura: ſꝫ vt vnũ ⁊ ſic vnitiue ſeu ꝯiũctiue. Aut ad diuerſos b ⁊ reſoluit̃ plurale in ſingularitatẽ[b] vt. l. falſa. §. vlt. ⁊. l. q̃uis. ⁊ l. hered. ⁊. l. luciꝰ. §. gallo. ⁊ facit h̃ ꝑ Pet. vt ſi dico lego titio ⁊ ſeio fundũ nõ fit hic ꝯiũctio realis: qꝛ eſt remuneratio pſonarũ. vt. C. d̃ ꝯdi. ⁊ demõ. fundo. ſꝫ fit v̑balis tm̃ ꝑ h̃ qõ no. ĩ. ſi pars hrd̃i. l. ij. Jtẽ no. ꝙ diuerſitatis q̃ eſt penes cãm efficiẽtẽ rẽ, in ducit omnimodã diuiſionẽ. vñ ex teſtamẽtis diuerſoꝝ nõ ꝓcedit ius accreſcẽdi, niſi habeat̃ loco vnius. ĩ. eo. l. penul. ⁊. l. qui patri de arb. habetur ſiue cauſa efficiẽs ſiue homo ſiue lex, de bono. poſſeſſio. ſed cũ patrono. Aliquando inter cum qui venit ex